

KRISLAI

Taikos sabotazinkai.
Norite pažinti Lietuvą? V
Kvailumas ir tiesa.
Pastaba priešinams.
Rašo A. B.

Pastebėjote, kaip gražiai buržuazinė spauda tyli apie Taikos Mobilizavimo Kongresą, kuris įvyks Chicagoje pabaigoje šio mėnesio. Nė žodelio už Kongresą ar apie Kongresą.

Spauda yra galinga jėga. Jeigu jai kas patinka, tai iškelia į padanges. O jeigu ko nepakenčia, tai dažnai sunaikina tylėjimo sabotažu. Šiuo tarpu Amerikos spauda nepakenčia taikos ir jos šalininkų.

Šiame Taikos Kongrese turėtų gerai pasirodyti ir organizuoti lietuviai. Iš kiekvieno miesto turėtų pasiųsti delegatų. Ypatingai Chicagoje ir apylinkėse lietuviai turėtų būti gerai atstovaujami, nes ten ant vietos pasiuntimas delegatų nieko nekaštuoja.

Beje, neužilgo Brooklyne įvyks Lietuvių Darbininkų Susivienijimo seimas. Girdėjau, kad kelios kuopos nusitarė delegatų nusiųsti. Viena tokių kuopų esanti South Bostono. Pasiteisinimas; pinigų neturiu!

Nesuprantu, kaip ties south-bostoniečiai nerausta iš sarmatos taip prastai save atsierekomenduodami. Ta didelė kuopa nebegalėjo savo seimui nė dvidešėto dol. susikrauti. O jeigu seimas ką nors jiems nepatinkamo nutartų, tai jie veikiausiai pirmutinai alarmą muštų.

Teisingai vienas "radijušas" pastebėjo: "Tiktai 'Laisvė' teigė, kad tiesioginės ir teisingos žinios iš Lietuvos." Jam, žinoma, tas nepatinka ir jis tą tiesą pripažino nuliudusiu balsu. Kas nori pažinti laisvą Lietuvą, joje socialistinę kovą, privalo skaityti dienraštį "Laisvė".

Angavimui ir didesniai nuasdinimui savo skaitytojų, Lietuvos priešų spauda sako: "Rusija... galutinai šias valstybes įjungė į savo kūną". "Virtome Rusijos dalimi" ir tt. ("N.", rugpj. 3).

Tai melas ir blofas. Rusija tu Pabaltijos valstybių neįjungė į savo kūną ir mes nevirtome Rusijos dalimi. Lietuva išjungė ne į Rusijos, bet į Sovietų Sąjungos kūną. O Sovietų Sąjunga dabar susideda iš šešiolikos lygiateisiu sovietinių socialistinių respublikų. Sovietinė Rusijos Respublika yra tikrai viena iš tos šešiolikos respublikų.

Man vienas nuosirdus pažangus lietuvis biznierių skundėsi, kad pas jį buvo atėję pora katalikiškų chuliganų ir visai terorizavę, kad jis mestų skaites "Laisvėje" ir "Laisvėje" garsinę savo biznį.

Už šitokį terorą ir už šitokią kenkimą tiesotos, inkorporuotos įstaigos biznieriui, pagal įstatymus, kaltininkai sodinami metams kalėjimui ar baudžiamai finansiskai.

Lai to nepamiršta minėti ir kiti teroristai.

Šiame dienraščiui "Laisvės" ekskursija traukiniu pas ežerą Hopatcong buvo didesnė už pernykštę. Publikos nuotauka buvo graži ir smagi. Vienas 70 metų amžiaus žmogus prieš sako: "Ot, drauguži, ėmiau ir sulaukiau Lietuvos liaudies išsilavinimo iš ponų jungo. O jau buvau pamąsą nebesulauksias tos laimingos valandos. Dabar dar norisi ilgai, ilgai gyventi..."

Ir tas draugas gyvens da ilgai. Tas jo džiaugsmas prisidės prie jo gyvenimo siūlo pratęsimui.

Milijonams pasaulio lietuvių pasidarė linksmiau gyventi.

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 185

LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET
Telefonas: Stags 2-3878

Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Rugpj. (August) 7, 1940

Pavienio Numerio Kaina 3c.

Metai XXX. Dienraščio XXII

Senatorių Komisija Užgyrė Verstina Karinę Tarnybą

Washington. — Jungtinių Valstijų senato komisija kariniais reikalais rugpj. 5 d. užgyrė pataisytą Burke-Wadswortho sumanymą įvesti verstina karinę tarnybą visiems vyrams nuo 21 iki 31 metų amžiaus. Už sumanymą balsavo 9 demokratų ir 4 republikonai senatoriai. Prieš verstino karinį įvedimą padavė savo balsus demokratų senat. Johnson nuo Colorado, republikonas Thomas nuo Idaho ir fermerių-darbininkų senatorius Lundeen nuo Minnesotos.

Pagal šį sumanymą, būtų suregistruota karinei tarnybai 12 milijonų vyrų, ir per vienus metus būtų paimta į karišką lavinimą 800 tūkstančių iki milijono vyrų. Sumanymą pradės svarstyti visas senatas šį ketvirtadienį.

Washington. — Yra įnešimų, kurie vėl siūlo suregistruoti karinei tarnybai visus vyrus nuo 18 iki 65 metų amžiaus pagal prezidento Rooseveltto reikalavimą.

Lietuvos Bežemiai ir Mažžemiai Gauna po 10-20 Akrų

Kaunas, rugpj. 5. — Dvarų ir didžiųjų ūkių žemių perdalinimas Lietuvoje turi būti užbaigtas iki rugsėjo mėnesio, kad naujieji žemės savininkai, buvusieji bežemiai ir mažžemiai, galėtų pradėti savo laukus užsėti rugiais bei kviečiais šį rudenį, kaip patvarkė Lietuvos vyriausybė.

"Šiuom perdalinimu nebūsiems liečiami ūkiai, kurie turi mažiau negu 30 hektarų (60 akrų) žemės," kaip praneša United Press, amerikonių žinių agentūra, iš Kauno: "Ypatingai nebus liečiami ūkiai pažymėti valstybės tikslams ir pavyzdinčiai vedamos pavienės farmos, ypač tos, kurios auklėja labai gerus galvijus."

"Nuo šiaip ūkių, turinčių virš 30 hektarų žemės, tai pėrviršis bus paimtas į valstybinį žemės fondą; iš to susidarys 560,000 hektarų (1,120,000 akrų), arba apie vienas aštuntadalis visos dirbamos žemės Lietuvoje. Ta žemė bus padalinta valstiečiams, kurie iki šiol per mažai žemės turėjo arba visai neturėjo."

"Šie valstiečiai gaus po 5 iki 10 hektarų kiekvienas (tai bus 10 iki 20 akrų), žiūrint kokioj srityj žemė randasi ir atsižvelgiant į jos gerumą. Jie galės naudoti tą žemę, nors naujoji Lietuvos vyriausybė išleido patvarkymą, kad visa šalies žemė yra laikoma visos valstybės liaudies nuosavybe."

PALECKIO IR KITŲ LIETUVOS DELEGATŲ PAREIŠKIMAI AUKŠ- ČIAUSIOJ TARYBOJ MASKVOJE

Maskva. — Lietuvos seimo delegacija, nešdama raudonąją vėliavą, atėjo į Aukščiausios Tarybos (Sovietų seimo) posėdį rugpj. 3 d. ir buvo sutikta ilgais delyn plovimais. Einančiam prezidento pareigas, Lietuvos ministeriui pirmininkui Justui Paleckiiui buvo duotas balsas, ir jis perskaitė Lietuvos seimo pareiškimą. Visi Aukščiausios Tarybos atstovai ir tūkstančiai svečių, giliai susidomėję, klausėsi Paleckio pareiškimų.

PALECKIO KALBA

Paleckis ščia pasakė kalbą lietuviškai. Jo kalba buvo sklaidžiama per radio ir jo balso klausėsi žmonės už Kremliaus svetainės sienų. Sykiu su mumis Paleckio kalbą girdėjo Lietuvos darbininkai, valstiečiai ir inteligentija.

Čia šioje svetainėje kiekvienas jaučia, jog įvyksta didis momentas žmonijos istorijoje—dar pirmą kartą mažai nepriklausoma valstybė prisijungia prie didžios kaimyniškos valstybės pagrindais laisvos valios, kurią per balsavimus išreiškė visa liaudis.

Lietuvos darbininkai, valstiečiai, darbininkų judėjimo čempionai, žymūs lietuvių poetas rašytojas Petras Cvirka; darbininkas Siberis, išsargintas kalėjime per 20 metų; atstovai Liaudies Armijos ir Lietuvos jaunimo ščia pareiškė savo žmonių mintis ir jausmus.

Paleckis savo kalboje peržvelgė, kaip lietuviai kovojo už tautinę savo būklę prieš lenkus ponus-prispaudėjus ir prieš carizmą pirm Spalių Revoliucijos, kuri paliosavo lietuvių tautą; ir tada buvo įsteigta Lietuvių Sovietų (Tarybų) Respublika. Bet Pirmoji Lietuvos Sovietinė Respublika neilgai tegyvavo. Ją pakeitė buržuazinė Lietuvos Respublika, kuri greitai pavirto į Smetonos diktatūrą.

Taip šiandien skamba žodžiai iš tolimos praeties, apibūdinant Smetonos režimą, kuris buvo tikra kopija reakcinio Lenkijos režimo. Lietuva tais laikais tik iš paviršiaus buvo panaši į nepriklausomą kraštą, o tikrumoje jina buvo žaislas imperialistų rankose.

Buržuazinė Lietuvos valdžia nenorėjo eit takais draugiškumo su Sovietų Sąjunga. Bet Lietuvos žmonės buvo skirtingai nusiteikę, tai parodė rinkimai įvykę šiemet liepos 14 ir 15 d.

Senajame, paskutiniame Lietuvos seime nebuvo nei vieno darbininko ar valstiečio atstovo, nei vieno mokslo ar meno atstovo, nei vieno moterų atstovės, nei vieno atstovo nuo tautinių mažumų.

Lietuvos Darbininkų, Rašytojų ir Valstiečių Kalbos, Lietuviškai Pasakytos Sovietų Sąjungos Seime

O į naująjį Liaudies Seimą buvo išrinkti 79 atstovai ir štai kokie: 21 darbininkas, 26 valstiečiai, 27 intelektualai, vienas amatininkas, vienas lauko ūkio darbininkas ir trys kareiviai Liaudies Armijos. 8 iš 79 atstovų yra moterys.

Šis Liaudies Seimas vienbalsiai nutarė įkurti sovietinę galią Lietuvoje ir paprasčiausiai inkorporuoti Lietuvą į Sovietų Sąjungą, kaip išdėstė Paleckis.

Neapsakomas džiaugsmas tartum oran pakėlė visus šioj didžioj svetainėj, kada Paleckis įteikė Aukščiausios Tarybos pirmininkui didelę, raudoną apdarytą knygą, kurioje įrašytas Lietuvos seimo pareiškimas. Visa svetainė paplūdo šauksmais sveikinimais momente šio iškilmingo valstybinio akto.

Paleckis užbaigė savo kalbą, sveikindamas Raudonąją Armiją, Sovietų vyriausybę ir Staliną.

Kaimiečio Petrausko Kalba

Po Paleckio taip pat lietuviškai kalbėjo Aukščiausios Taryboje Petrauskas, lietuvių delegacijos narys. Savo kalbą jis pradėjo taip, kaip Lietuvos kaimiečiai pradeda rašydami laiškus: "Sveiki gyvi: širdingai sveikiname jus nuo biednųjų Lietuvos valstiečių. Pirmiausia ir didžiausias mūsų sveikinimas Stalinui. Stalinas yra šviesa mano akių, mano pasididžiavimas ir mano viltis... Sveikiname Molotovą ir Vorosilovą, laisvintojus prispaustųjų. Broliškai sveikiname atstovus sovietinių tautų."

Toliau Petrauskas papasakojo, kaip iki šiol gyveno šimtai tūkstančių tokių skurdžių valstiečių kaip jis pats, ir pabaigė savo kalbą taip paprastai, kaip jis ją pradėjo:

"Sovietų žmonės, jūs mums pagelbėkite! Aš žinau, kad jau padarytas tokiame mūsų gyvenime kaip las, kur mes gyvenome kaip kokie prakeiktieji; aš žinau, kad prasideda mums naujas gyvenimas. Visi Lietuvos žmonės žino, kad jūs padėsite mums."

Ir šis Sovietų Sąjungos seimas, kurin susirinko šeimnininkai savo valstybės ir savo laimės—darbininkai ir kolektyviai ūkininkai, kurie patys yra pergyvenę kartybę kapitalistinės vergijos,—šis Sovietų liaudies seimas atsako šiltai, draugiškais sveikinimais į Petrausko kalbą; ir tas atsakymas skamba kaip prižadas—sukurti draugiškoje Lietuvoje tokią pat gerovę ir toki pat skaistų gyvenimą, kokių džiaugiasi žmonės Sovietų Sąjungoje.

LIETUVIŲ POETŲ KALBA

Po Petrausko kalbėjo Lietuvos poetė Salomėja Neris ir perskaitė savo eilėraštį, kurį jina pašventė Stalinui. Šiose eilėse poetė išreiškia jausmus žmonių, kurie galutinai numetė purvino kapitalizmo jungą nuo savo sprando.

KALBA DARBININKO, POLITINIO KANKINIO

Sekamas kalbėjo žilplaukis darbininkas Zibertas, su labai rimtu veidu. Pasirodžius Zibertui, visa publika sustojo, išreiksdama jam gilią pagarbą. Šis Lietuvos liaudies atstovas buvo pūdomas keliais atvejais kalėjime per 20 metų; du kartus jis buvo nusmerktas mirties, ir paliosuotas tik šiemet birželio 21 d., kuomet išlaivinti Lietuvos žmonės atidarė kalėjimų duris.

Vokiečiai Nuskandinę 3 Anglų Laivus

Berlin, rugpj. 6. — Vienas vokiečių submarinas torpedavo ir nuskandino tris prekinius anglų laivus, kuriuos lydėjo Anglijos karo laivai. Šiuom žygiu submarinas sunaikino 16,875 tonus prekinį Anglijos laivą, kaip sako vokiečių komanda.

Nuo karo pradžios iki šiol vokiečiai nuskandinę 3,725,547 tonus Anglijos prekinį ir keleivinių laivų.

Ikalintas Montrealo Majoras, Karo Priešas

Montreal, Canada. — Kanados valdžia nuvarė į koncentracijos stovyklą šio miesto majorą Camillieną Houde, kanadietį francūzų. Tai todėl, kad jis viešai ragino žmones nepasiduot registravimui į karo tarnybą.

Washington. — Pranešama, kad senatas nubalsuos leisti prezidentui pašaukti į veiklią karinę tarnybą vieniems metams 400,000 milijonų.

London, rugpj. 6. — Anglų spauda numato, kad vokiečiai bėgyje dviejų savaičių pradėsį žaibiškai šturmuoti Angliją.

Maskva. — Vyriausia Sovietų Taryba rugpj. 5 dieną vienbalsiai priėmė Latviją į Sovietų Sąjungą, kaip 15-ąją Sovietinę Respubliką.

Washington. — Jungtinės Valstijos veda derybas, kad panaujint prekybos sutartį su Sovietais.

Ruoš kime vasarines pramogas "Laisvėi" paremt. Jos yra didelė atrama šiam lietuviškos liaudies dienraščiui.

Didžiausioj Iškilnėj Kauno Istorijoj Da- lyvavo 120,000

Kaunas, rugpj. 5. — Vakar 120 tūkstančių žmonių demonstravo šiame mieste per tris valandas, džiaugdamiesi, kad Socialistinė Lietuvos Respublika priimta į Sovietų Sąjungą.

Demonstrantus sveikino ministris Gedvilas, pareiškdamas:

"Mes pasitikime ir žinome, kad Sovietų Sąjungos žmonės padės mums sukurti gyvenimą naujais pagrindais. Mes žiūrime su vilčia ir pasitikėjimu į rusų darbininkų klasę, su kuria mes sujungėme savo likimą praityje ir kuri, vadovaujama Lenino ir Stalino, užėmė pirmą vietą pasauliniame revoliuciniame judėjime."

Sovietų ambasadorius Lietuvai Pozdniakovas širdingai sveikino lietuvius kaip naujus piliečius didžiosios Sovietų Sąjungos.

Lietuvos Jaunuolių Komunistų Sąjungos sekretorius Bieliauskas pareiškė, jog dabar lietuvių darbininkškam jaunimui atsidarė visi keliai į darbą, į mokslą, į kūrybinę veiklą ir į laimingą, džiaugsmingą gyvenimą.

Raudonosios Armijos atstovai sakė:

"Dabar Lietuvos darbo žmonės gali ramiai žiūrėti ateitį su kitomis Sovietų tautomis, su Sovietų darbininkų klase ir su kolektyviais ūkininkais, o Raudonoji Armija visais galimais būdais padės jiems."

Lietuvos Kareivio Pareiškimas

Lietuvos Liaudies Armijos kareivis užreikšė miniai, jog Lietuvos kareiviai yra pasiruošę kovot petys petin išvien su Raudonąja Armija bile fronte Sovietų Sąjungos.

Pirm demonstracijos, įvyko milžiniškas susirinkimas didžiojo Kauno aikštė. Iš jos demonstrantai maršavo į svarbiausią miesto gatvę, kuri dabar pavadinta Stalino Alėja (avenue). Kai demonstrantai traukė pro Sovietų atstovybę, juos sveikino Sovietų ambasadorius Pozdniakovas ir Lietuvos armijos vyriausiasis komandierius.

Šokiai, Karnivalai, Sportai

Lietuvos sostamiestis Kaunas dar niekada pirmiau nebuvo matęs tokios didžios, iškilmingos demonstracijos, kaip ši.

Po demonstracijos įvyko atvirame ore žmonių karnivalai, šokiai miesto aikštėse ir įvairių sportų lošimai.

Kauniečiai girdėjo ir kalbą ministerio pirmininko prezidento Justo Paleckio, kuri buvo paskleista per radijo iš Maskvos. Ten Aukščiausioje Taryboje jis kalbėjo lietuviškai ir atsišaukė į savo draugus piliečius dėt (Tąsa ant 5-to pusl.)

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stag 2-3878

President Jos. Kairys
Secretary-Treasurer . . . J. Gaslunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$5.50
United States, six months	\$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.25
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$5.50
Canada and Brazil, six months	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Rugpjūčio Trečioji

Rugpjūčio mėnesio 3-čioji diena lietuvių tautos istorijoje bene pasiliks svarbiausioji diena. Nes tą dieną Aukščiausiasis SSSR Sovietas (arba taryba) oficialiai priėmė Lietuvos respubliką į Sovietų Sąjungos šeimą. Vadinasi, nuo tos dienos Lietuva patampa 14-tąja tarybine respublika—dalininkas ir šeimnininkas to milžiniško krašto, kurį sudaro daugybė tautų, kuriame yra padėti stiprūs socializmo pagrindai; kuriame yra panaikintas žmogaus žmogui išnaudojimas.

Lietuva oficialiai pradeda vykinti gyvenimą tuos žmoniškumo ir lygybės principus, apie kuriuos per šimtmečius didžiausi žmonijos išminčiai tik galvojo ir filosofavo, bet kuriuos vėliau sistematizavo pasaulio genijai—Marksas, Engelsas, Leninas ir Stalinas.

Daugiau: rugpjūčio 3 dieną oficialiai nutarta prijungti Lietuvai iki šiol Baltarusijos Respublikai priklausiusius kraštus: švenčionių, adutiškio, astravo, varanavo, vidiškio, gudutiškio ir rodunės.

Kaip žinia, priskiriant Lietuvai Vilnių, 1939 metais, švenčionių lietuviui buvo prašę Sovietų Baltarusijos vyriausybės neprijungti jį Lietuvai, bet palikti sovietinėje žemėje. Dabar, kai Lietuva tapo tarybinė, tieji kraštai susilies su visos Lietuvos laudimi ir podraug kurs naująjį gyvenimą kaip visa tauta, bendrai.

Svarbu ir tas, kad ši sumanymą, t. y., prijungti Lietuvai švenčionis ir kitus kraštus, padarė pati Baltarusijos vyriausybė; josios atstovai davė tokį sumanymą Aukščiausiam Sovietų posėdyj. Gal būt ne visi iki šiol supranta rugpjūčio mėn. 3 dienos svarbą mūsų tautai.

Kurie nesupranta arba nenori suprasti, jie tą padaryti atėityje, kai pamatys, kokiais milžiniškais žingsniais mūsų tautos Lietuvoje gyvenimas žygiuoja pirmyn po socializmo vėliava.

Rugpjūčio mėn. 3 d. senoji, išnaudojimo, paverimo, priespaudos ir gėdos Lietuva tapo palaidota amžinai.

Tą dieną užgimė nauja Lietuva—laisvės, broliškumo, lietuvių kultūros klestėjimo, socializmo Lietuva!

Wall Strytui Nepatinka

Wall Strytui milijonieriams ir tiems, kurie jų politiką praveda, nepatiko Molotovo kalba. Nieko nepadarysi. Molotovas pareiškė, kad nepaisant, jog tuliems Amerikos "džentelmanams" labai nepatinka Sovietų Sąjungos, kaip vidaus, taip užsienio atsiekimai, bet Sovietai, nepaisydami tų "džentelmanų" rūstybės, ejo ir eis savo pasibėžtų keliu.

Tuo gi kartu, Sovietų Sąjunga pilniausiai ir teisingiausiai atlieka savo pareigas prekybos sutartyje su Amerika. Ji dar daugiau perka Amerikos tavarų, kaip sutartyje pasidėjo. Žinoma, iš to Amerikos milijonieriai darosi pelnų, nes jie parduoda tik dėl pelnų. Maskvoj vėl prasidėjo derybos, kad panaujinti prekybos sutartį, kuri pasibaigė su rugpjūčio 6 d.

Kai kurie kapitalistų laikraščiai pradėjo skandalą prieš tai, kad Sovietų Sąjunga stotasi orlaivių laukus Kamčatkoje, Tolimosese Rytuose, prieš Amerikos valdomą Alaską. Ką gi kitą Sovietai gali daryti, kada Wall Strytas nuolat laikosi nedraugiškos politikos linkui Sovietų Sąjungos? Ką gi kitą darysi, kada Amerikos valdžia jau yra išstaciusi visą

eilę orlaivių laukų Alaskoje, ant Aleutiano salų, tiesiai prieš Sovietų Sąjungą ir vėlesniu laiku vėl šimtus milijonų dolerių paskyrė Alaskos apginklavimui. Vien naujų plentų pravedimui, linkui Sovietų Sąjungos, paskyrė \$15,000,000. Jeigu Amerikos valdžia ten ginkluojasi, veda nedraugišką politiką linkui Sovietų Sąjungos, tai, žinoma, ir Sovietai priversti ginkluotis. Juk ne tada bus laikas, kada ten imperialistai pradės veikti.

Tiesa, Alaską užima 586,400 ketvirtainiškų mylių plotą, o turi tik apie 100,000 gyventojų. Amerikiečių ten mažai gyvena. Gyvena eskimosai, senai apsigyvenę rusai, kada Alaską Rusijai priklausio. Gyventojų nedaug, bet gi Jungt. Valstijos remia Angliją, o tarpe Alaskos ir Jungt. Valstijų yra Kanada. Kas gali Sovietus užtikrinti, kad Kanados ir Jungtinių Valstijų armija kada nors neatžygiuos į Alaską ir iš ten nebandys keltis užkariavimui Sovietų Sibiro? Jeigu Amerikos valdonai laikytųsi kitokios politikos linkui Sovietų, tai tame pasaulio kampe visai nebūtų reikalingas apsiginklavimas.

Dėlei Telegramų iš Lietuvos

Pereito penktadienio "Laisvės" laidoje mes žymėjome editoriale, kad prašant Lietuvos žinių agentūrai Eltai, mes laikinai "apsiėmėme Eltai ir Amerikos lietuviams patarnauti, kol dalykai kitaip susitvarkys."

Vieną tokių kablegramų, kurią mes gavome iš Kauno, persiuntinėjome lietuvių laikraščiams. Pasirodė, kad mūsų dienraščiu nepaprastai tautai padaryti. Tuo būdu mes ir pranešėme Eltai, jog daugiau laikraščiams jos telegramų nepersiuntinėsimė.

Gautąsias kablegramomis iš Lietuvos žinias mūsų dienraščiu spausdinsime "Laisvėje", kaip spausdinome iki šiol. Kurie laikraščiai norės, galės perspausdinti iš "Laisvės". Dėl to nieko neturėsime prieš.

Lietuviai Generolai Sovietų Sąjungoje

Sovietų Sąjungoje dabartinio laiku yra per 1,000 generolų ir 100 admiralų. Sovietų laikraščiai paskelbė vardus visų Raudonosios Armijos aukštųjų komandierių ir įdėjo paveikslus, kurie turi generolų, arba aukštesnių laipsnių. Tą patį padarė spauda ir Raudonojo Laivyno, Orlaivyno ir kitų apsigynimo dalių.

Iš priežasties karo, susitrukdymo paštu susisiekimo, mes negavome visų tų laikraščių numerių. Bet bevartant ir tuos, kuriuos gavome, mes užėiname puštinai daug aukštųjų komandierių grynai lietuviškoms pavardėms. Nors, tiesa, dar iš pavardžių sunku spręsti tautybę, bet vis gi tas daug pasako. Jei įsimintokia pavarde, kaip **Bajoras**, tai jos kilmė nėra lietuviška—tai rusų kilmė, nes senieji stambūs rusų žemvaldžiai vadinosi "bojar"—bajorai ir net bajorų luomą sudarė, o vis vien jis lietuvis.

Tarpe Sovietų komandierių štai kokias pavardes mes užėiname grynai lietuviškas arba artimas lietuviams:

Kraštų apsaugos generolas-leitenantas **Nastas N. Matusevičius**; karo inžinierius **Aleksis Viktoro Radus**; karo lauko teisėjas **Jonas Jurgio Matusevičius**; karo inžinierius **Aleksandras Andriaus Burakas**; generolas majoras **Vladas Antano Mikuckis**; generolas - majoras **Vladas Nast. Kašuba**; generolas-majoras **Nikis Aleksandro Kalinauskas**. Kalinauskai lietuvių istorijoje garsūs. Vienas iš jų buvo 1863 revoliucijos vadas prieš carą ir buvo caro valdžios pakartas. Generolas-majoras **Aleksandras Jokubo Janauskas**; generolas-majoras **Nastazas Kazio No-reika**.

Iš seniau mums žinoma, kad Baltijos Jūroj vieno Sovietų submarino komandierium buvo **Jonas Grigaitis**. 1938 metais Sovietų Karo Akademija ir karo leidykla išleido pagarsėjusią knygą "Kon-nica" (Raitarija), kurią parašė **F. Žemaitis**. Knyga skaitoma karo mokyklose vadovėliu raitarijos reikalais.

Kiek iš virš suminėti lietuvių pavardžių yra lietuvių tautos žmonių, mes nesimame tvirtinti. Bet mums žinomi tokie faktai, kad Sovietų santvarka suteikia geriausias sąlygas kiekvienam žmogui parodyti jo asmeninius gabumus, tai tas pats progas turėjo ir turi lietuviui, kurie gyvena Sovietų Sąjungoje. Jeigu pavergtą kalmukų tautą galėjo duoti išauklėti gener. **Okka Gorodovikova** ir eilę kitų puikiausių karo vadų, tai žinoma,

Vaidas iš demonstracijos Kaune; minia reikalauja paskelbti Lietuvą tarybine socialistine respublika. Pačiam priešakyje matosi Justo Paleckio paveikslas, prezidento.

Naujoji Lietuva

Iškilo nauja Lietuva,
Galinga, garbinga, laisva;
Numetus jungą Smetonos,
Pašizmą, buržujus ir ponus.

Pabėgo fašistai slapiai,
Pajutę, kad bus jiems riestai,
Pabūgo jie teismo Sovietų,
Pas Hitlerį rado sau vietą.

Geriausį sūnui Lietuvos,
Vadai darbininkų kovos,
Iš katorgų ruošiamo kapo
Sovietų išlaisvinti tapo.

Pradžiūgo vargdieniai visi—
Artojai nuskurę, basi,
Bežemiai, tarnai, amatininkai,
Kareiviai, biedni darbininkai.

Nušvito jiems saulė skaisti,—
Daugiau nebeskriaus jų kiti;
Nauja Lietuvos vyriausybė
Jiems suteikė laisvę, lygybę.

Tik ponai ir smurto šulai,
Senosios valdžios gaivalai,
Netekę šiltų savo vietų,
Paleido šmeižtus ant Sovietų.

Jiems gailla ir pikta labai,
Kad laisvę atgavę vergai
Daugiau nebesers parazitų
Milijonais ir tūkstančiais litų.

Sveika būk, Nauja Lietuva,
Tu, mūsų tėvyne laisva;
Lai broliai ten mūsų, artojai,
Laimingai per amžius gyvuojai.

X. ir X.

Nuo Darbo Stovyklos iki Ministerio Pirmininko

Pirmosios Valandos po naujos Vyriausybės Sudarymo

Birželio 15, 16 ir 17 dienos —tai trys dienos, kurios teiks daug medžiagos visokeriopiem istorikams.

Birželio penktoliktoji. Gražus saulėtąs popietis. Vakarų fronte įvykiai plėtojasi dramatiškai. Žmonės gauda žinias, kaip į krantą išmesta žuvis orą. 4 val po pietų visi prie radijo aparatų. Eitos žinios. Pranešėjas ramiai skaito pranešimus apie tai, kad vokiečiai smarkiai veržiasi pirmyn. Paryžius patintas. Bet Urbys Maskvoje, o apie pasikalbėjimą eiga nieko nepranešama. Ministras pirmininkas Antanas Merkys iš Maskvos grįžo patenkintas, kaip jis pranešė spaudai duotame komunikate. Bet vis dėlto klausytojai norėtų nors krislelį žinių apie tai, kokioje politinėje padėtyje atsidiūrė Lietuva. Juk gegužės 30 d. paskelbtame Taso komunikate valdžios organai visai nedviprasmiškai buvo apkaltinti provokaciniais veiksmais prieš sov. kariuomenės įgulas Lietuvoje. Rodos, paprastas žmogaus protas sako, kad tokiais atvejais vyriausybė turėtų turėti pasitraukti, turi būti sudaryta tokia vyriausybė, kuri Sovietų Sąjungos vyriausybei nekeltų nė mažiausio abejotimo atvirumo ir širdingumo reikalui. Sudaryta komisija nemaloniams įvykiams ištirti? Bet kas iš tos komisijos, kuri sudaryta vyriausybės, neturintys pasitikėjimo tų, prieš kuriuos reikia pasiaiškinti. Tuo tarpu politinė valstybės vadovybė ne tik kad nesikeičia, bet dar jos pozicija kas valanda stiprinama. Birželio 13 d. išvakarėse propaganda esamos vyriausybės naudai pasiekė tokio įtempimo, kokio, dar nebuvo per visą režimo gyvavimo laikotarpį. Taip sampro-

tavo tūlas radijo klausytojas, kuriam savo reikalai daugiau rūpėjo, negu dramatiški įvykiai Paryžiaus apylinkėse. Ir štai radijo pranešėjas paskubomis taria:

—Dabar paskaitysime tik ką gautą Eltos žinią.

Reikia tik įsivaizduoti, koks susikaupimas įvyko prie visos Lietuvos radijo aparatų. Nu-jautimas neapsiriko — buvo paskaityta žinia, ko iš Lietuvos vyriausybės reikalauja Sovietų Sąjungos vyriausybė.

—Baigta,— pagalvojo ne vienas klausytojas. Vyriausybės daina sudainuota. Ko ji pati nesugebėjo padaryti, dabar ji bus priversta padaryti.

Ir klausytojas lengviau atsiduso, nepaisant didelės naujovės mūsų valstybės gyvenime, ypač kad niekam neaišku buvo, kokiomis formomis pasireikš nauji reiškiniai mūsų gyvenime. Bet jis atsiduso, nes tik todėl, kad pagaliau pasibaigs teatralinė tautos "vien-

Kongresmanas J. Voortman, patiekęs USA kongresui reakcinį bilį, prieš kurį pažangieji žmonės kovoja.

tas pat sąlygas turėjo ir lietuviui ir jie davė žymių žmonių socializmo kūrinių.

Mes manome, kad dabar, kada socialistinė Lietuva tapo dalimi galingosios Sovietų Sąjungos, kuri turi galingą industriją, neaprepiamas erdves visko, ko tik žmogui gyvenime reikia, tai greitai at-

eityj mes susilauksime iš lietuvių tarpo garsių lakūnų, inžinierių, kultūros veikėjų, armijos vadų ir kitų žmonių, nes lietuviui asmeniniai turi tokius pat gabumus, kaip rusai ir kiti tautų žmonės. Sovietų santvarka jiems padės tuos gabumus iškelti į viršų.

tai visiems žinomi žmonės, kuriems tautos reikalai ir likimas rūpi nemažiau už tuos, kurie turėjo tautos interesus gynimo monopolį ir kurie tarėsi tik vieni išmaną naudotis politinės išminties lobynu. Taip, dabar jie stoja tautos priešakyje, nors visai neseniai apie juos viešai kalbėti nebuvę galima, nes tai neatitiktų tautos "interesams."

Taip—likimas mėgsta pokštus. Iš darbo stovyklos iki ministro pirmininko kėdės. Tai imponuojantis kelias. Tiesa, valstybės vyro gyvenime tautai yra galima, bet Lietuvoje mes tokio įvykio dar neturėjome. Tautai aiškiai parodo, kad mūsų tauta vingiuotais keliais buvo priėjusi visiškai tragiško momento. Tik griežtas posūkis galėjo išgelbėti padėtį. Laimingu būdu tautai įvyko.

Posūkis didelis ir griežtas. Todėl neuostabu, kad jis daro didžiausią įspūdį. Astri reporterio akis tai pastebi kiekvienam gatvės kampe, prie kiekvienos autobusų sustojimo vietos.

—Ar tamsta žinai Paleckį? —klausia viena pagyvenusi moteris savo kaimyno autobuse, kuri jo visai nepažįsta. Smalsumas ją taip kankina, kad jai jau nesvarbu jokios mandagumo taisyklės. Ir jos džiaugsmui nėra galo, kai atsitiktinis pažįstamas gana plačiai jai išdėsto naujo ministro pirmininko biografiją.

—Na, jei tai, tai gerai... —tarė moteriškė ir dar būtų daugiau klausinėjusi, jei jos kaimynui būtų nereikėję išlipiti iš autobuso.

Bet reporteris slenka toliau gatvėmis ir didžiausiu sąžiningumu tyrinėja viešąją nuomonę, kurią geriausiai ir galima išaiškinti tada, kada nuomonės reiškes nėra nejaucia, kad reporterio ausis stengiasi užfiksuoti jo nuomonę. Žinoma, jei vienas buvęs ministras, dabar turis glaudžių ryšių su akcinėmis bendrovėmis, būtų naujautęs, kad reporteris savo žvilgsnį nukreipė tiesiog į jo veidą, tai gal jis būtų pasitenkęs paslėpti savo susirūpinimą. Tas vyras šaligatvio viduryje kalbėjosi su kitais dviem žinomais asmenimis. Bet ir reporterio padorumas turi savo ribas, todėl jis nesidomėjo jų pasikalbėjimu, bet buvęs ministras ir stambiųjų bendrovių dalininkas rodė tokį didelį susirūpinimą, kuris gražiai reiškesi navyju pakaušio kasyms, jog nesunku buvo suprasti, kad ir akcininką ir jo bendrąkalbius basiai kankina dabartinė situacija.

Ir taip reporteris susidarė įspūdį, kad šimtaprocentinio pasitenkinimo, kaip iki šiol pas mus buvo įprasta kalbėti, nėra. Bet kągi padarysi, kad toks jau gyvenimo dėsnis. Tačiau gerai, jei jau galima į jį pažiūrėti atviromis akimis. Iki šiol mes "kalsiškai" derinome įvairius prieštaraujančius interesus ir vis taip, kad stebėklingu būdu visi buvo patenkinti. Jei atsiranda, kurie iš susirūpinimo kaso pakaušį, tai, tur būt, jie nujaucia, kad dabartinė vyriausybė greičiausiai neturės tokios magiškos lazdelės, kurios tik vienas mostelėjimas gali visus stebėklingu būdu patenkinti. Tur būt, jie jaučia, kad dabar tautos interesai truputį nesutaps su jų asmeniniais interesais.

Vis.

Pasveikinimas Lietuvos Seimui

Liepos 28, 1940
Lietuvių Literatūros Draugijos 11 kuopos susirinkimas

sveikina Lietuvos Seimą. Mes su džiaugsmu pilni vilties, kad jūsų vadovybė Lietuva žengs pirmyn kultūros ir apšvietos keliu.

Lai gyvuoja Lietuvos gyven-tojų išrinktas Seimas! Lai gyvuoja Lietuvos vyriausybė su Justu Paleckiu prysakyj.

Organiz. **Simonas Janulis**.
Sekret. **Juozas M. Lukas**.
Worcester, Mass.

Karas neša darbo žmonėms žaizdas, mirtį ir širdgėla, karo taksus ir skurdą, sunaikinimą organizacijų ir asmens teisių. Mes, darbo žmonės, nenorime karo. Pra-neškim apie tai savo kongresmanams!

MOTERŲ ŽINIOS

Lietuvių Literatūros Draugijos vėjus prasidėjo vasario 1-mą, naujus narius galime įrašyti su \$1 mokesčiu už visus šiuos metus. Gera proga gaut moterų narių ir sutvert moterų kuopas bei klubus.

Mums Karas Tik Skriaudos, Bet Jiems Pelninga

Minint ką tik suėjusią pasaulinio karo 26-ją sukaktį, pravartu bent trumpai prisiminti jo skriaudas. Štai pačių didžiausių skriaudų pasibaisėtini skaičiai:

Užmušta dešimts milijonų. Dingusių be žinios 3 mil. Sužalotų 20 milijonų. Penki milijonai liko našlių ir 9 milijonai našlaičių, o 10 milijonų šeimų liko benamiais. Milionuose šeimų likosi sielvartas dėl žuvusių ir sužalotų brangių asmenų, neapropuotų skausmus pergyvenusių milijonai motinų ir daugelis be laiko nuėjo į kapus, o likusios gyvomis ir šiandien tebegyvena kančiomis.

Bet užtai vien tik Amerikos Wall Stryte atsirado 18 tūkstančių naujų milijonierių ir stambiai nutuko anksčiau atsiradusieji.

O Dabar?

Amerika dar atvirai nekarauja, tik senai remia tūlus kariaujančius ir pastaruoju laikotarpiu smarkiai rengiasi karui, tačiau pragyvenimas ir taksai jau pakilo. Maistas, bendrai imant visos šalies plotme, pabrangės 2.8 nuošimčius.

Kaip paduoda šalies Darbo Departamento skaičiai, 33-se

žymiausių Amerikos miestų pragyvenimo kainos nuo kovo iki birželio 15-tos pakilo 7 nuošimčiais. Reiškia, paprastai karui "pasiaukojimo" gadynė prasidėjo.

Svarbu įsityti, kad pasiaukojimo gadynė paliečia tik jus ir mane, kitus mums lygius darbo žmonelius, kadangi yra pripažinta, jog šimto vadovaujančių Wall Stryto firmų pelnai, paėmus bendrai, jau pasiekė 60 nuošimčių virš buvusių pernykščių pelnų.

Tik, susimildamos, radusios kai ką turguje brangiau, nekaltingite fermerius. Agrikultūros (žemdirbystės) Dep-to (taip pat valdžios įstaigos) surinkti duomenys sako, kad perkupčių mokamos kainos fermeriams nupuolusios 21-nu nuošimčių žemiau rokuojamų "padorių" kainų.

Tai gi, mūs valstybės vyrai dar teberuošia šalį karui, o pelnagrobystė jau bujoja.

Kadangi blogo pamate yra karas, lengva suprasti, dėlko masės Jungtinių Valstijų darbininkų, sykiu ir darbininkų šeimininkės, taip uoliai kovoja prieš karą, rengiasi masiniai dalyvauti visos šalies suvažiavime už taiką, įvyksiančiame šio mėnesio 31-mą, Chicagoj.

Alisa.

Komunistė Flynn Rašė Ponai Roosevelt

Elizabeth Gurley Flynn atvirame laiške klausė šios šalies Pirmosios Moters, kaip jai ištisų jaučiasi politikavimas. Žemiau perspaudinamas įdomus jos laiškas tilpo "Sunday Workerj" už rugpjūčio 4-tą

Per aštuonus pereinčius metus jūs buvot "gera puse" progresyviems Amerikos moterims. Pagaliau Baltajame Name radosi moteriškė, kuri buvo tikra politinė dalininkė, ne vien tik gera žmona ir mylinti motina. Mes jautėme, jog jūs ištisus paisyte to, kas dėjos su paprastais žmonėmis — dvidešimt septyniais milijonais tu, kurie sugrąžino jį vyrą prezidentvėn 1936 metais su tokia viltimi ir entuziazmu. Mes su simpatija skaitėm jūsų autobiografiją apie ilgėsinę našlaitę merginą, kuri gyveno nepriklausomu protiniu gyvenimu. Mums nelabai buvo įdomu apie jūsų dominuojančią torę uovę, kuri saviškai vedė jį namus. Lepino jį vyrą, ir nepritarė jį veiksmams. Iš jos smakro, pavidėto jos vie-natinio sūnaus, mes nemano-me, kad jūs, Eleanor Roosevelt, būtumėt turėjus lengvus laikus.

Mes žinojom jus kaipo mo-kvtoja, kaipo moteriškę su-bebėjusia išlaikyt didele šeima laike iš visų pavoingos li-gos: žinojom jos kaino nare Moterų Amatinių Unijų Ly-gos, kaino sufragiste, feminis-te karšta taikos skelbėja. Mes didžiavomės jūsų užstojuimu Marianos Anderson. Jūs net buvotė užtenkamai drasi išsi-reikšti "mano draugams ko-munistams". Jūs, matoma, buvotė nuolatinis sunkmena nžrimimo ir ištėkėjimo aristokratiskon Rooseveltu eiminėn.

Tos dienos dabar atrodo la-bai tolimomis. Eleanora Roo-sevelt, kuri kalbėjo Demokr-atų Konvencijai ne ta jūs, ko-kią mes žinojom. Jūsų ūmus išstojuimas "politikiere" už vis-prasčiausioje to prasmėje, bal-sų kolektore, priedu prie vyro karjeros, nustebino visus, ku-akių, jeigu prie židinio pasi-

rie laikė jumis rimta, savaran-tia moterimi. Jūs ūmai nega-lėjote tapt neregė, Eleanor Roosevelt. Jūs negalėjote pa-neigt socialio teisėtumo prin-cipų, kuriais jūs vadavotės daug anksčiau, negu jūs vy-ras juos ištare.

Šiandieną, kad siekt toliau savo dabartinių ambicijų, jis apledo liaudį. Jis begailestin-gai atsitraukė nuo kiekvienos programos, projekto ir paža-do sumažint skurdą ir nelai-mes Amerikoje. Neiaugi jūs irvi pamiršote, kad jie randa-si? Jūsų vyras, kaipo ekonominiai privilegijuotas, nelai-mei trukdomas fizinio ligis-tumo. vedė užsidariusį gyven-imą. Mes skaitėme jumis bū-siant akimis ir ausimis jam, kuomet jūs vikriai keliavot po šalį. manėm jūs parvešiant Baltajin Naman tragišką mi-zeriją gyvenima bedarbin, lau-žvnių yvventoju, kampininkų fermeriu, neorū laudies, be-jėgiu bedarbiu viduramžių moterų. vaiku dirbančių lau-kuose. Jie jums atvėrė širdis, jūs apie tai rašėte, kalbėote tuomet. Amerikos liaudis jau-tė jumyse turinti savo atstova-nrie Jungtinių Valstijų presi-dento.

Per tūlą laiką bent atrodė, jog jis atsiliepia. Tačiau jo pakanta neilgai laikėsi, nete-kes ūpo, pareiškimais ir mo-kinimu negalėjęs išrišt kom-plikuočių kapitalizmo kontra-dikeijų, paskilbus verstina šypsas išnyko, ką jūs gal tan-čiai matydavot privačiai šei-moje. Jo drąsa kovot paties atsigrįžo daugiau į aukas, ne-gu priežastis ekonominio ne-tisėtumo. Jam įžriso biednie-ji ir jų nepasisekimai. Lai jie gydos savo žaizdas už jo karjeros, nustebino visus, ku-

Naujos Anglijos Moterų Sąryšio Žinios

Lietuvių kalbos pamokų reikale metiniame Sąryšio su-važiavime liko priimtas dak-taro Pilkos atsišaukimas jam padėti darbuotis įvedime lie-tuvių kalbos pamokų aukšto-siose mokyk. Tam darbui liko išrinkta komisija, į kurią įėjo draugės iš šių kolonijų: Lyn-no, Gardner, Norwoodo, Brocktono, Bostono ir Wor-cesterio. Bet, jeigu neklystu, nieko konkrečio ligiol nebuvo veikama.

Dabar, artinantis žiemos šez-onui, būtina reikalinga jau tuojau pradėti darbas. Rug-pjūčio 25-tą įvyksta Sąryšio metinis piknikas. Rengėjos kviečia Dr. Pilką pakalbėti piknike šiuo reikalu ir plačiau painformuoti visuomenę. Dr. Pilka jau senokai rūpinasi šiuo reikalu ir žinių apie tai apšėiai turi. Gi kolonijų drau-gės, kurios yra apsiėmusios daktarui pagelbėti šiame dar-be, būtina turi dalyvauti pik-nike ir pasitarti šiuo reikalu su juomi. Pasiūpinkite komi-sijos narės tai padaryti.

Pajūrii ir Mūsų Piknikas

Vasara yra trumpa, ir kiekvienas bando pasinaudoti šil-tu oru ir saulės spinduliais. Todėl skaitlingai lankoma pa-jūrii maudynės. Tas gerai, ir pageidaujama. Bet neapleis-kim ir savo vasarinių pramo-gų-piknikų. Kurios-kurie jau būtina turi aplankyti pajūrį, tai galima gana anksti ten nu-vykti, o po pietų pribūti į pik-niką.

Apie Rankdarbių Parodą

Bandykite, draugės, parinkti kiek ir piešinių bei šiaip i-vairensių dirbinių vieton tik mezginių bei siuvinių. Na, kaip su vyrais? Jie turi gražių me-džio dirbinių, juos būtų pagei-daujama matyt piknike, žino-ma, neperdidelių, kurių pri-statymas nebūtų keblus. Mo-terys gal turėtų parinkti pa-žius geriausius, ir neperdaug, tai būtų lengviau juos tinka-mai išdėti, ir pačiom mažiau darbo.

Abelnai, rengkimės prie pikniko.

M. K. S.

kalbėjimai jų neužgydė.

Bet kaip su jumis? Kągi jūs ištikrųjų manote, Eleanor Roosevelt? Jūs turėjote ne-tik kainuojamą privilegiją gaut šalies organizuoto jaunimo pasitikėjimą. Kaip jūs galėjot pergyventi, girtą, besipešantį stumdinėjimąsi, maskaraduojantį kaipo "demokratine" konvencija, po pasimatymo su švairiu, pramatiniu, idealis-tišku jaunimu? Kalbėt man-dagiai pasipūtusiems ir tuš-tiems politikieriams po atsis-a-kymo nuvykt į Lake Geneva (dėlto, kad jaunimas daugiau nebeužgriaia jūsų vyro!), ar jūs, Eleanor Roosevelt, nesi-jautėt susitepus? Iš rūpestin-gų ir aistrių jaunimo lūpų jūs girdėjote jų teisingus reikala-vimus taikos, darbų, saugumo. Jūs nuo jų nusigrįžote imda-ma su esama padėtimi suti-ki-mo keliu. Jūs dabar likitės tid aidu—mano gera žmona, kaip F.D.R. pasakė per radio.

Dabar, kada Naujoji Daly-ba išeista ant Trečio Termi-no ir "Nacionalis Apsigyni-mas" vėl įvesdina jankių im-perializmą, kaip galite jūs, inteligentinga moteriškė, prie to prisidėti? Nusivylimas F. D.R. sugrįžimu į ekonominį rojalistų būrį yra didelis. Bet mes atvirai sakome, kad jūs

Šeimininkėms

Pomidorai Kaip Vaisiai

Pomidorai (tomatoes) pa-prastai laikoma ir vartojama, kaipo daržovės, tačiau ameri-kiečiuose jie priimta vartot ir vaisių formoj, kadangi jie fak-tinai ir yra didžiulėmis ugo-mis. Daugelis vaisinių svietaų labai gerai išeina su priemai-sia pomidorų. Atskirai konser-vuojami, kaip vaisiai, pomido-rai būna skoningi sutaisius sekamai:

Parinkt nedidelius, grūšių formos pomidorus, nuplaut, nusausint. Norint pomidorus nuplūpt, imerk keliom sekun-dom į verdantį, paskiau į šal-tą vandenį. Ant kiekvieno van-daro pomidorų imt tris ketvirta-dalius puoduko vandens, tris ketvirtadalius svoro cukraus, ketvirtadalių plonais grietinė-liais supjaustytos citrinos, šmotelį imbiero (gingerroot). Dalyje vandens pavirk citri-ną 5 minutes. Likusį vandenį su cukrum 5 minutes pavirk syrupui. Sudėk pomidorus, im-bierą, citriną su skysčiu. Virk iki syrupas atrodys tyras ir tirštesnis. Nugriebk putas, tuojau supilk į sterilizuotas stiklines ir aklina uždaryk.

N. V.

atsitraukimas buvo toli ma-žiau tikėtasi ir daug žalinges-nis jūsų partijai, tarp moterų. Amerikos balsuojančios mote-rys, kurios dirba fabrikuose ir šapose ir karštose virtuvėse, žmonos Scott's Run mainieriu, ir plieno darbininkų Pennsylvanijoj, motinos militarisko amžiaus sūnų, žmonos bedar-bių statys jums klausimus. Ką jūs joms ataksyite, kada jos paklaus, "Kur jūs, Eleanor Roosevelt, šiandien stovite darbo ir taikos klausimais?"

Garsūs Karolio Markso žo-džiai išaiškina Franklino D. Roosevelt nenorėjimą toliau eit su Naująja Dalyba: "Tur-čiai darys viska biedniems, kad tik nusikratyt nuo savo pečių!"

Neiaugi tas išaiškina jumis taipgi?

Sūrus marių vanduo yra ža-lingas plaukams. Jeigu įsiai pasiekė galvą, ji gerai išmaz-gok iš plaukų tuojau po maudynės. Tas pats reikia daryt ir maudantis prūduse, kur var-tojama chemikalai padaryt vandenį saugiu maudyti.

Hollywoode paveiksluose traukiamais kūdikiams lei-džiama vienu pradėjimu būt prieš kamerą tik 30 sekundų.

Francūziški Valgiai po Karo

Pasekmėj buvusio karo, Francijoj taip sumažėjo maisto ištekliai, jog šiomis dienomis įvesti griežti aprubežiavi-mai, išduodama gyventojams maisto kortelės.

Sulyg kortelių, asmeniui bū-sią leista pirktis svaras cu-kras (žinoma, jei turės iš ko pirktis) per mėnesį. Žymiai aprubežiauta makaronai, ry-žiai, margarinas ir kitoki rie-balai. Muilo gaus 1 plytukę.

Pyragams ir pajams nusta-tyta visuotina pertrauka. Restoranuose, kur duoda-ma valgis su mėsa, nevalia greta jo duoti valgis su sūriu ar žuvimi. Duodant pietus po 3 valandos nevalia duot švie-žios galvijenos, paukštienos ar dešros. Suprantama, kad nuo to laiko iki einant gult diržas galėsias pilvą suvaldyt, o jei ir ne—te žinosi sau.

Dėl stokos gasolinos taip pat auto važinėjimas leista tik gydytojams, ligoninėms, pieno išvežtojams ir kitiems visuo-meniškos svarbos patarnavi-mams.

Nesakoma, kaip bus su po-nais ir jų šuniukais, jų vežio-jimas turbūt irgi bus priskai-tyta svarbiais visuomeniškais patarnavimais, kaip kad buvo pervažimas iš Europos lenky-tuojančių arklų ir kitų gyvū-nių, kurie iš Europos Ameri-kon atgabenta pirma biednuo-menės vaikų, kad apsaugot nuo karo.

Kokia skirtinga būtų Fran-cijoj padėtis šiandieną, jeigu šalis būtų laikiusis išvien su taikinga ir galinga Sovietų Sa-junga ir tuomi išvengus įsi-traukimo karan!

Baisus nedateklus ir kan-čios kariaujančių ir kariavu-sių šalių žmonių mums geriau-sia parodo, kaip laiminga mū-sų gimtinė Lietuva dėka Sovie-tų Sąjungai išvengus anų liki-mo. Tas taip pat parodo, kaip svarbu yra branginti ir ginti taiką, kad mūsų naujoji tėv-y-nė Amerika nebūtų įstuma karan ir mums nereikėtų su-laukt tokių išgyvenimų, koki samgia karo nualintų šalių gyventojus.

London. — Vokiečių or-laiviai barsė Anglijoj lapelius su Hitlerio kalba, ku-rioj jį siūlė Anglijai tai-kytis.

London. — Anglijos val-džia bijo, kad Japonija ne-užkluntų Hong Konga. an-džiama vienu pradėjimu būt prieš kamerą tik 30 sekundų.

Gėlės Skaisčiau Pražydės ant Rašytojos Kapo...

"Prais dar daug pavasarių, daug kartų gėlės pražy-dės..."

Tai žodžiais Vincas Žilionis, žymus lietuvių plunksnos dar-buotojas, baigė savo tarsi pra-našingą atžymėjimą Lietuvos laudies rašytojos žemaitės amžinojo atilsio vietovės, mi-nint jos 95-jo gimtadienio su-kaktį pereinot gegužės 31-mą.

Kaip stebinančiai greit iš-aušo Lietuvos laudies lauktas ir šviesuomenės aprašytas nau-josios Lietuvos pavasaris, ku-riuo tos gėlės ant rašytojos ka-pa...

Mažiau Naujų Namų

Darbo Departmentas, Wa-shington, skelbia, kad per birželio mėnesį gyvenamų na-mų statyba numažėjo 22.7 nuošimčiais buvusios statybos per gegužę. Tas reiškia, kad toks nuošimtis laukiančių ge-resnių namų šeimynų nusivils, daugiui moterų teks daug il-giau kautis su gyviais senose lauzynėse.

Italai Giriasi Išviję Anglų Laivus iš Gibraltaro

Roma, rugp. 5.—Italai gi-riasi, kad jų orlaiviai bom-bomis išviję jau visus An-glijos karo laivus iš Gibraltaro.

Gibraltaras yra vandens vartai tarp Viduržemio Jū-ros ir Atlanto Vandenyno.

JAPONAI ĮSIGALI INDO-CHINOJE

Shanghai. — Japonija rei-kaulauja leist jai naudot ge-ležinkelį per Indo-Chiną, francūzų koloniją, kuri ru-bežiuojasi su Chinija. Japo-nai taipgi reikalauja duot jiem įsisteigt karo laivyno stovyklą Indo-Chinoje.

Sykiu Japonija planuoja užvaldyti Holandišką Rytų Indiją.

London. — Anglų spauda pasakoja, kad tapės sužeis-tas ir gal jau miręs buvęs Latvijos prezidentas Karl Ulmanis (diktatorius).

Anglų lėktuvai vėl bom-bardavo kai kurias vietas vakarinėje Vokietijoje, bet, pasak vokiečių, tai mažai nuostolių tepadarė, tik yie-ną fermerio namą padegė ir vieną nekariškį žmogų užmušė.

po skaisčiau pražydės ir ku-riuo jos darbai bus iškelti at-atinkamon aukštumon!

Žilionis savo rašte "Liau-dies Rašytoja," tilpusiame Lietuvos spaudoj, tik diem savaitėm prieš Lietuvos liaudies išsilaivinimą iš po Sme-tonos režimo, imdamas ant sa-vės didelę atsakomybę, že-maitės darbus ir laudies ne-šiojamą jai pagarbą ir meilę pavaizdavo sekamai:

"Ant Julijos žemaitės kapo paminklo Marijampolėje už-rašyta: 'Liaudies rašytoja Že-maitė.' Paminklo sumanytojai nieko geresnio ir teisingesnio ir negalėjo sugalvoti. Žemaitė vienintėlė mūsų literatūroje nusipelnė laudies rašytojos vardą. Ne tik todėl, jog ji kar-tu su liadiumi gyveno, bet juo labiau, kad ji visoje savo ta-lentingoje kūryboje išreiškė mūsų kaimo laudies sielą, rū-pesčius, vargus, džiaugsmus, siekimus, psichologiją. Arčiau su žemaitės kūriniais susipaži-nė, pamatysime, kiek daug pagrindinių ir iki šiol neiš-spręstų mūsų kaimo gyvenimo problemų pajudino šį rašyto-ja. Didžiąją savo amžiaus dalį pragyvenusi kaimo varge, ji kiekvieną to gyvenimo proble-mą pajuto, žinoma, ne iš kny-gų, bet tiesiog ant savo pečių. Iš čia ir plaukia tasai jos kū-rinių nuosirdumas, įtikinamu-mas, naturalumas. Įvairiai ga-lima vertinti vieno ar kito jos kūrinio meniškumą, tačiau niekas neabejoja gyvenimiš-kaja tikrove, kurią ji beveik visuose kūrinuose vaizduoja. Žinoma, teisybė, nuoga tikrovė ne visuomet žmonėms patinka. Ji nepatiko ir nepatiks ypačiai tiems, kurie savo interesus var-dan norėtu ta tikrove kaip nors pridreneti, iškreipti, vis-ką matyti bei rodyti tik pro savo spalvos akinius. Tur būt, daugiausia todėl šį vienintėlę mūsų laudies rašytoja iki šiol iš oficialiu 'kultūrtrėgeriu' su-silaikdavo boikoto. Šie 'kultūr-trėgeriai' anie žemaitės kūrv-ha kalbėjo ir tebekalba su di-deliu santūrumu, o jei tik ga-lima — visai nutyli. Puiklau-sia to iliustracija — žemaitės raštu leidimo istorija, kuri iki šiol pasilieka juoda dėme mū-sų kultūriniame gyvenime. Juk dar vis negali pasirodyti no užraktu laikomi rašytojos laiš-kai.

Bet tai, žinoma, nē kiek ne-sumažina rašytojos pagarbos bei ivertinimo sąmoningos mūsų laudies tarpe. Žemaitės kapas yra mėgstamiausia ma-rijampolietčių ir Marijampolėn atvykstančių lankymosi vieta.

Čia po dviem beržais iš ak-meninės knygos bareljefo žvelgia į visus apsiriusi kai-mietės skara rašytoja. Pas jos kapą ateina jaunas ir senas, ateina maži vaikai vos išmo-kę skaityti, gimnazistai, prasila-vinę kaimo jaunuoliai, miestie-čiai ir kamiečiai. Ir visų šir-dyse tas pat gilus jausmas: čia ilsisi mūsų rašytoja. Apie tai, kad ant kapo nėra kry-žiaus, tie lankytojai nē nepa-galvoja. Tai užkliūva tik fa-ntatikams.

Akmens knyga — tai lyg simbolis to, ką ji parašė ir pa-liko mums. Bėga metai—ak-muo stovi ir stovės. Jis apaugs kerpėmis... Žemaitės kūri-niai pragyvens ir šį akmenį. Akys švystelia žemaitijos kalneliai ir kloniai ir žmonės darbo prakaite. Knygon ji su-dėjo jų vargus, žvelgi į ant kapo augančias gėles. Prais dar daug pavasarių, daug kar-tų gėlės pražydės..."

Tik šuo ir du kletkoje paukšteliai išliko gyvi po to, kuomet vokiečių bombanė-šiai sugriovė Anglijoje namus.

V. M. Molotovo Prakalba Aukščiausio Sovieto Suvažiavimui

(Pasakyta rugpjūčio 1, 1940 m.)

Draugai Atstovai:

Per šiuos paskutinius keturius mėnesius, kurie prabėgo nuo Aukščiausio Sovieto Seštosios Sesijos, Europoje buvo daug labai svarbių įvykių. Kaip pasekmė Vokietijos militarinės veiklos pirmiausia Danijoje ir Norvegijoje, paskui Belgijoje ir Holandijoje, o pagaliau Francijoje, karas Europoje prasidėjo plačia papėde. Birželio 10 dieną karas Vokietijos pusėj įstojo Italija, paskelbdama karą Anglijai ir Francijai. Vadinasi, ketvirta didžiausia europinė valstybė įstojo į karą.

Nuo pereinamojo pavaros karas plėtėsi labai smarkiai. Nesigilindamas į įvykius Norvegijoje, Danijoje, Belgijoje ir Holandijoje, aš noriu ypatingai atžymėti greitą sumušimą Francijos ir jos pasidavimą. Bėgyje kokio mėnesio, ar šešių savaičių laiko Vokietijos armija ne tik sulaužė Francijos pasipriešinimą, bet privertė ją pasirašyti paliaubas, pagal kurias didžioji jos teritorijos dalis, apimančią patį Paryžių, pasilieka Vokietijos kariuomenės okupuota. Taipgi nors Francija gavo karo paliaubas, bet neturi taikos. Dar niekas nežino apie taikos sąlygas.

Iš dviejų taktininkų, kurie kariavo prieš Vokietiją ir Italiją, tiksliai Anglija pasiliko ir nutarė tęsti karą, pasiremiant Jungtinių Valstijų pagalba.

Čia nėra reikalo apsisistoti prie visų priežasčių, kurios atnešė Francijai pralaimėjimą ir kurios parodė jos nepaprastą silpnumą kare. Aišku, kad to priežastis nebuvo vien tik jos prastam militariniam pasiruošime, nors ši priežastis dabar jau yra visų žinoma. Didokos svarbos taipgi buvo tas faktas, kad ne taip, kaip Vokietija, Francijos vadovaujanti rateliai per daug lengvai kaimavo Sovietų Sąjungos rolę ir svorį europiniuose reikaluose.

Paskutinių kelių mėnesių įvykiai įrodė dar ką nors daugiau. Jie įrodė, kad Francijos valdantieji rateliai nebūvo susirišę su žmonėmis ir vietoje pasiremti žmonėmis, jie bijojo savo žmonių, kurie yra užsipelniusi pagarsėję visam pasauliui kaip laisvę mylį žmonės su garbingomis revoliucinėmis tradicijomis. Tai buvo viena iš rimtų Francijos silpnumo priežasčių, kuri dabar iškilo aiškiai.

Francijos žmonės dabar pasitinka sunkų darbą užgydyti karą padarytas žaizdas ir paskui atsistiegti, kas betgi negalima pasiekti senomis metodomis.

Savo kare su taktininkais Vokietija pasiekė didelių laimėjimų, tačiau ji dar neatsiekė savo vyriausio tikslo, būtent baigimo karo tokiais sąlygomis, kurias ji skaito pageidaujamomis. Liepos 19 dieną Vokietijos premjeras (Hitleris) vėl atskleidė į Angliją prieiti prie susitarimo dėl taikos, bet Anglijos valdžia, kaip jau žinome, atmetė tą pasiūlymą. Anglijos valdžia išsiaiškino šį pasiūlymą kaip reikalavimą Anglijos pasidavimo ir savo atsakyme pareiškė, kad ji tęs karą iki pergalės. Ji nuėjo taip toli, jog net sutraukė diplomatinės ryšius su Francija, su kuria tik vakar buvo talkininkė.

Tas reiškia, kad Didžioji Britanija nenori atsižadėti kolonijų, kurias ji turi visuose pasaulio kampuose ir pareiškia, kad ji pasirengus tęsti karą už pasaulinę vadovybę nežiūrint to fakto, kad po sumušimo Francijos ir Italijos įstojimo į karą Vokietijos pusėj, ši jos kova pasidaro daug sunkesnė.

Europinio karo pirmas metas eina prie pabaigos, bet karo galo dar nesimato. Greičiau dabar mes esame išvakarėse naujos stadijos paastrinto karo tarpe Vokietijos ir Italijos iš vienos pusės ir Anglijos, Jungtinių Valstijoms pagelbstint, iš kitos pusės.

Visi šitie įvykiai nepakeitė Sovietų Sąjungos užsienio politikos. Būdamas ištikima savo taikos ir neutrališkumo politikai, Sovietų Sąjunga nedalyvauja šiame kare.

Santykiai su Vokietija

Mūsų santykiai su Vokietija, kurie pergyveno pasikeitimą ari metais tam atgal, pasilieka visai tie patys, kokie buvo nustatyti Sovietų-Vokietijos Sutartyje.

je. Šita sutartis, kurios griežtai laikosi mūsų valdžia, prašalino galimybes trintis Sovietų - Vokietijos santykiuose, kai Sovietų žygiai buvo pravedami palei vakarinius rubežius, o tuo pat laiku ji užtikrino Vokietijai saugumą Rytuose. Europos įvykiai toli gražu nesulpnino Sovietų Sąjungos-Vokietijos Neapolimo Sutarties, priešingai, jie parodė tos sutarties svarbą.

Vėlesniais laikais užsienio spauda ir ypatingai angliška ir anglofilė spauda dažnai spekuliuojo apie galimybę nesuipratimų tarpe Sovietų Sąjungos ir Vokietijos, ir bando įbauginti mus Vokietijos galios augimu. Šitas pastangas mes esame keliais atvejais numaskavę ir yra numaskavus Vokietiją, ir jos buvo nublokštos šalin kaip bevertės. Mes tik galime pakartoti, kad mūsų supratimu, geri kaimyniniai, draugiški santykiai, kurie tapo įsteigti tarpe Sovietų Sąjungos ir Vokietijos, nėra paremti pereinamojo pobūdžio saumylingais išrovakimais, bet pamatiniais pastoviais abiejų šalių interesais.

Reikia pabrėžti, kad mūsų santykiai su Italija vėlesniais laikais pagerėjo. Pasikeitimas numonėmis su Italija parodė, jog yra galimybės mūsų kraštams užtikrinti abipusį supratimą užsienio politikos srityje. Yra daug pamato manyti, kad mūsų prekybiniai santykiai bus praplėsti.

Santykiai su Anglija

Kas liečia Sovietų Sąjungos-Anglijos santykius, tai vėlesniais laikais svarbesnių pasikeitimų nebuvo. Reikia pripažinti, kad po visų tų neprietelingų žygių, Anglijos padarytų prieš Sovietų Sąjungą, apie kuriuos mes esame kalbėję pirmiau Aukščiausiam Soviete, sunku buvo tikėtis, jog Sovietų-Anglijos santykiai vystysis prielankiai, nors, tiesa, paskyrimas Crippso ambasadoriumi į Sovietų Sąjungą, galimas daiktas, parodo iš Anglijos pusės norą pagerinti santykius su Sovietų Sąjunga.

Išlaisvinimas Bessarabijos žmonių

Leiskite man dabar pereiti prie tų mūsų užsienio politikos problemų, kurių sekmingas išrišimas paskutiniaisiais laikais gerokai praplėtė mūsų teritoriją ir padidino Sovietų Sąjungos spēkas.

Nėra reikalo šičia gilintis į smulkmenas, kaip buvo pasiektas Bessarabijos ir Šiaurinės Bukovinos įjungimas į Sovietų Sąjungą. Tuo reikalu dokumentai buvo paskelbti birželio 28 dieną. Reikalavimai, kuriuos aš įteikiau Rumunijos ministeriui Davidescu Maskvoje, apėmė šiuos pasiūlymus: Pirmas, kad Bessarabija būtų sugrąžinta Sovietų Sąjungai; antras, kad Šiaurinė dalis Bukovinos būtų pervesta Sovietų Sąjungai. Jūs jau žinote, kad Rumunijos valdžia priėmė mūsų pasiūlymus ir susikirtimas tarpe Rumunijos ir Sovietų Sąjungos, kuris tęsėsi 22 metus, tapo taikiu būdu užbaigtas.

Ukrainai ir moldavai, kurie daugumojė turi apgyvenę Bessarabiją ir Šiaurinę Bukoviną, gavo progą prisidėti prie apvienytos Sovietinių tautų šeimos ir pradėti naują gyvenimą, gyvenimą žmonių, išlaisvintų iš po Rumunų bajorų, žemvaldžių ir kapitalistų jungo. Dabar mes žinome, su koku dideliu džiaugsmu Bessarabijos ir Šiaurinės Bukovinos žmonės įstojo į sovietinių piliečių eiles.

Tuo būdu Sovietų Sąjungos teritorija tapo padidinta, pridėdam Bessarabiją, kuri turi 44,500 ket. kilometrų plotą ir 3,200,000 gyventojų, ir Šiaurinę Bukoviną, kuri turi 6,000 ketv. kilometrų plotą ir virš 500,000 gyventojų. Sovietų Sąjungos rubežiai pasiekė ir vakarus ir pasiekė upę Dunojų, kuri, po Volgos, yra didžiausia upė Europoje ir vienas iš svarbiausių kelių visai eilei europinių kraštų.

Jūs jau žinote, draugai, kad visa sovietinė liaudis karštai sveikino sekmingą, seniai laukiamą išrišimą Bessarabijos klausimo. Iš antros pusės, mūsų santykiai dabar su Rumunija turėtų eiti gana normalėmis vėžėmis.

Santykiai su Pabaltijos Kraštais

Savitarpinio apsigynimo sutartys, pa-

darytos su Lietuva, Latvija ir Estonija pirmiau nedavė reikiamų pasekmių ir klausimas Sovietų Sąjungos santykių su šiomis Baltijos šalimis paskutiniu laiku pasisuko į kitą pusę.

Šių sutarčių padarymas neprivedė prie susiartinimo Lietuvos, Latvijos ir Estonijos su Sovietų Sąjunga, kaip kad galima buvo tikėtis. Nes tam priešinosi valdančios tų šalių buržuazinės grupės. Tos valdančios grupės toli gražu nėjo keliu, vedančiu į susiartinimą su Sovietų Sąjunga, ko būtų buvę galima laukti po savitarpinio apsigynimo sutarčių pasirašymo: šios grupės įstojo į kitokį kelią, kuriuo eidamos, jos smarkino savo veiksmus prieš Sovietų Sąjungą ir slapiai veikė iš užnugario prieš ją. Tuo tikslu jos panaudojo ir vadinamą Baltijos Kraštų Santarvę, į kurią pirmiau buvo susidėjusios tik Latvija ir Estonija, kaip į karinį sąryšį prieš Sovietų Sąjungą; bet ši santarvė praėitų metų gale buvo paversta į karinį sąryšį apimančią jau ir Lietuvą su Latvija ir Estonija.

Tatai parodo, kad viešpataujančios buržuazinės grupės Lietuvoje, Latvijoje ir Estonijoje neįstengė teisingai vykdyti savitarpinio apsigynimo sutarties padarytas su Sovietų Sąjunga, bet, atvirkščiai, jos net padidino priešiškus veiksmus, atkreiptus prieš Sovietų Sąjungą. Taip ir augo krūvos faktų, parodančių, jog tos šalys šurkščiai laužė savitarpinio apsigynimo sutartis, padarytas su Sovietų Sąjunga. Tad pasidarė visiškai negalima toliau pakęst tokio dalykų stovio, ypač dabartinėje tarptautinėje padėtyje.

Stai kodėl Sovietų Vyriausybė išstatė jums žinomus reikalavimus kas liečia pakeitimus Lietuvos, Latvijos ir Estonijos valdžiose, ir pasiuntė daugiau Raudonosios Armijos dalinių į tuos kraštus. Jūs

žinote, kokių vaisių davė tie mūsų vyriausybės veiksmas.

Svarbiausias žingsnis, kuris padarė draugiškos Sovietų Sąjungai valdžios Estonijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, tai buvo pravedimas laisvų rinkimų į tų kraštų seimus. Liepos mėnesį įvyko demokratiniai rinkimai Lietuvos seimo, Latvijos seimo ir Estonijos valstybės dūmos. Šie rinkimai įrodė, jog buvusios viešpataujančios šaikos Lietuvoje, Latvijoje ir Estonijoje neišreiškė savo žmonių valios ir atstovavo tik mažą išnaudotojų grupę.

Lietuvos ir Latvijos seimai ir Estonijos valstybės dūma, išrinkti pagrindais visuotinio, tiesioginio, lygaus ir slapto balsavimo, jau yra vienbalsiai išreiškę savo nuomonę pamatiniais politiniais klausimais.

Su pasitenkinimu mes galime pažymėt, jog Estonijos, Latvijos ir Lietuvos žmonės vieningai balsavo už savo atstovus, kurie vienbalsiai pasisakė už įvedimą Sovietinės santvarkos ir už inkorporavimą Lietuvos, Latvijos ir Estonijos į Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungą. Tuo būdu santikiai Lietuvos, Latvijos ir Estonijos su Sovietų Sąjunga dabar turi būti pastatyti naujais pagrindais.

Vyriausiasis Sovietas išgvildens klausimą kas liečia Lietuvos, Latvijos ir Estonijos įstojimą į Sovietų Sąjungą, kaip Jungtinių Sovietinių Socialistinių Respublikų. Nėra nei mažiausios abejonės, kad šių respublikų prisivienijimas prie Sovietų Sąjungos užtikrins joms spartų ekonominį išsivystymą ir pražydimą tautinės jų kultūros iš visų atžvilgių, didžiai ir daugeriopai pakels jų stiprybę, padidins jom saugumą ir tuo pačiu laiku dar labiau sutvirtins galybę didžiosios Sovietų Sąjungos.

(Bus daugiau)

Pastabos

Metai tam atgal jei kas sakė, kad čia Amerikoj bus įvestas verstinas militarizmas, tai klausovas nekėpė į tai atydos ir sakė, kad tas žmogus dienos laiku sapnuoja nakties sapną. Tokių žmonių buvo ir mus persergėjo laiku ir ragino tam prisirengti. Jie sakė, kad Amerikos buržuazinė demokratija virsta militarizmu kempė ir eina link įvedimo fašizmo čia Amerikoje. Kaip matome, tas pildosi.

Kaip čia seniai Californijos valstijoj viešpatavo republikonų partija? Ji buvo nepakenčiama partija. Darbo žmonės atsivadavo nuo tos partijos slogučio ir išsitrino demokratų. Demokratus pastatė prie valstijos vairo. Gubernatorium buvo išrinktas Olson ir leit. Ellis Patterson. Visų akys nušvito ir veide šypsena pasirodė ne vienas. Jie po rinkimų pasirodė gana energiški, pildė pažadėtą demokratišką programą. Pasekmė to, Tom Mooney su Billingu šiandien yra laisvi. Net "Vilnies" redaktorius Pruseika čia besilankantis pastebėjo Californijos demokratų pažangumą ir savo komentaruose pabrėžė, kad New Yorko demokratai yra daug kuo atžagareivėskesni.

Šiandien visi tie demokratai, kaip pelės, pamatę katę, išsikovojo po militarizmo kempes. Amerikos istorijoj nėra buvę tokio įvykio, kad taikos laiku būtų įvedamas priverstinis kareiviavimas, sulaužant visas žmogaus civilis laisves, neatsiklausus ar jis to nori ar ne. Ką tas reiškia, jei ne regimentacija ir formą fašizmo? Californijos gubernatorium Olsonas iš 58 pavietų iš anksto priėmė apsigynimo komitetą iš 50 asmenų.

I komitetą didžiojoje rinko visus reakcioniškausius vigilantų vadus, kad su rankos pamojimu viskas išsipydytų taip, kaip to nori militaristai. Šiandien jų spauda atvirai kalba, kad su spalio pirmą diena Napolis paviete prasidės verstinas verbavimas jaunuolių tarpe 21 ir 30 metų. Pagal 1940 metų valdžios surašą, paviete yra 28,414 gy-

vas. Tą mums aiškiai parodo pereinamojo pasaulinio karo pelnai. Du Pont kompanija per keturis metus apamai padarė gryno pelno po \$58,000,000 kas metai.

Žinoma, tas viskas paaiškės vėlesniu laiku, kiek Amerikai

ventojų, tame skaičiuje yra 2,636 jaunuoliai nuo 21 iki 30 metų amžiaus. Iš tų 1,002 tūkamsi tarnybai. Spaliu pirmą bus paimti 88 vyrai. Kiek viso bus paimta Californijos valstijoj, kol kas nėra aišku, bet spėjama suverbuoti apie 25,000 vyrų.

Svarbu pažymėti nekurie apsigynimo programos punktai. Pirmas, tuojuos panaikinti politines partijas ir nepileisti prie rinkimų tų, "kuriuos yra priešingos Amerikos valdžios principams." Antras, kad paimtų vyrų darbas būtų užtikrintas, kada jie sugrįš ir to darbo pareikalaus.

Tą mes pamename iš pereinamojo pasaulinio karo, koki prižada buvo duoti ir kaip tie prižada buvo išpildyti. Užtenka prisiminti Washingtono įvyki, kuris sukratė visą pasaulį. Dabar prezidentas Rooseveltas gražumu prašo industrialistų susilaikyti nuo pelno, nuo nesvietiško apiplėšimo tautos.

Dabar klausimas gema, kas nori užpulti šią tautą, jei ne šios šalies industrialistai? Jie dirba sušilę, kad sukirsinti tautas ir iš to pasidaryti ne milijonus, bet bilijonus pelno ir tam mes jau mokame tak-

ši apsigynimo procedūra atsiėjo ir į keno kišenių tie bilijonai pateko. Anot vyskupo J. McConnell išsireiškimo, šitie pelno generolai turėtų nešioti raudonas juosteles ant rankovių, kad žmonės galėtų pažinti karo pelnagrobius.

Liūdno pasekmės jau aiškėja nuo paskelbimo ateivių registravimo akto, po kuriuo Rooseveltas pasirašė. Crockett, Calif. gyvenanti 14 metų kanadietė moteris Newman, 44 metų, gavus pakvietimą iš teisingumo Departamento registruotis, pati save nusižudė. Kitas jaunuolis 20 metų E. N. Mills, studentas, susirūpinęs europiniu karu ir priverstas militarizmo mokimuisi Californijos universitete, išgėrė nuodų, pasirinkdamas mirtį pats savo valia.

Prezidento Lincolno pasakyti žodžiai, kad ši valdžia iš žmonių, už žmones ir dėl žmonių neišnyks nuo šios žemės paviršiaus pasiliko tolimas, mažai matomas šešėlis. Šios šalies militaristai pasiryžo viską sunaikinti po priedanga apsigynimo. Kiekvieno šventa pareiga susirūpinti, nežiūrint rasės, tikėjimo ar pažiūrų. Šitas regimentavimas tautos vyrų nuo 18 metų iki 64 metų atneš pasibaistinių pasekmių, kurių čia plunksna nebegalima nė aprašyti. Kaip ši šalis praeityje progresavo ir rodė kitoms viešpatystėms buržuazinį demokratizmą, taip dabar ji eina į savęs sunaikinimą, savizudystę. Istorija aiškiai parodo praecies karo vaisius, nuo kurių ne viena valstybė žuvo. Vien tik darbininkai gali savo šalį išgelbėti nuo visiško išnykimo nuo šios žemės paviršiaus per bendrą supratimą ir pažinimą savo teisių valstybės santvarkoje.

Pasaulinė Paroda Jūsų Namuose

New Yorko Pasaulinės Parodos ir New Yorko miesto Paveikslų Albumas. Didelio formato knyga, 9x12, iš 56 puslapių, spalvuotos spaudos viršelais, blizgančiai baltos ir aukštos rūšies popieros. Įsigiję šį albumą turėsite Pasaulinę Parodą savo namuose.

ALBUMO KAINA 25c KNYGA

Turiningas svarbiais paveikslais iš New Yorko miesto ir iš Pasaulinės Parodos. Gausus šaltinis įvairių informacijų, svarbus kūrinyms turėti savo namų knygne kiekvienam lietuviškai kalbančiam žmogui.

Norėdami įsigyti tik po vieną egzempliorių mokestį galite prisiųsti pašto ženkleliais (USA) postal stamps. Mokestį prašome prisiųsti kartu su užsakymais.

GERA NUOLAIDA KAINOJE PLATINTOJAMS

Platintojams, kurie ims nuo 10 iki 24 egzempliorių, kaina po 20c už egzempliorių, nuo 25 ir daugiau — po 15c už kopiją.

Prašome tuojuos siųsti užsakymus šiuom antraštu:

“LAISVĖ”

427 Lorimer St.

Brooklyn, N. Y.

PHILADELPHIJOS IR APYLINKĖS ATYDAI

DIDYSIS “LAISVĖS” PIKNIKAS

Rengia Philadelphia Lietuvos Organizacijos dėl dienraščio “Laisvė”

Ivyks Nedėlioje 1 Rugsėjo Sept.

MIKOLAČIO PARKE EDDINGTON, PA.

\$175 DOVANŲ PRIE IŽANGOS. PIRMA DOVANA \$50.00

Penkios dovanos po \$10 ir 15 dovanų po \$5; viso dovanų 21

Iš anksto perkant bilietą įžangą nuo 5c iki 25c. Perkaant bilietą pikniko dieną, 25c kiekvienam. Prašome įsigyti bilietus iš anksto.

Puiki dailės programa: Dailininkas Aldo Choras iš Brooklyn, Lyros Choras iš Philadelphia, Moterys Birutės Choras iš Philadelphia ir Lyros Choras iš Baltimorės.

R. MIZARA “LAISVĖS” REDAKTORIUS SAKYŠ PRAKALBA

Kelrodas: Važiukite Frankford Ave. iki tilto; imkite gatvėkarį 66 iki paskutinės stoties, nuo čia nuvėž į pikniką. Automobilais: važiukite Frankford Ave. iki City Line, pervažiuokite tiltą ir sukiškite po kairę, imkite Knights Rd. 2 kelia ir sukiškite į kairę. Per Roosevelt Boulevard: Atvykstant iš New Yorko ar iš kitur, važiukite apie 14 mialių nuo Trenton, N. J. ir privažiujant Roosevelt Kapines, pastebėsite iškabą: Lee Tire, sukiškite po kairę ir Rd. No. 132, Pavažiukite apie 1½ mialės sekdami iškabą.

Valstybės sekretorius Hull pasirašo Havanos konferenc. nutarimus—protokola.

Vieniems Džiaugsmas, o Kitiems Nuliūdimas

Lietuvos darbo žmonės džiaugiasi sulaukę to, už ką kovojo per daugelį metų. Džiaugiasi darbo žmonėms pasiūtosavę iš po klerikalų ir kunigų jungo, kuris juos kankino per pereinamąjį 20 metų.

Džiaugiasi poltiniai kaliniai, kurie tapo palikuoniu. Kokia linksmybė tiems draugams, kurie sėdėjo uždaryti supuvusiuose kalėjimuose! Ne, kurie neteko sveikatos, ne, kurie neteko regėjimo, ne, kurie prisiėjo ir savo gyvastį patroyt. Kankino tuos draugus visokiais būdais Lietuvos būdėliai. Bet tie draugai iškentėjo ir iškovojo laisvę. Rodos, nesinori nė tikėt, kad taip viskas persimainė.

Apie mėnuo tam atgal mes susirinkimo kalbėjome apie juos, apgailestavom jų sunkaus padėjimo, rinkom aukas, kad tik jiems šiek tiek pagelbėt, kad kaip nors jų būvį pagerint.

Šiandien mes, Amerikos lietuviai, sykiu su jumis, draugai, džiaugiamės ir sveikinam jus išėjusius ant laisvės.

Kaip žinia pasiekė mus, kad Lietuvos politiniai kaliniai jau palikuoti, ne vieno iš mūsų akių ašaros išriedėjo iš džiaugsmo. Neturiu užtektinai žodžių, kuriais galėčiau padėkoti jums, draugai, už jūsų sunkią kovą. Gaila, kad tie 4 draugai tapo sušaudyti nesulaukę to valandos, kurioje galėtų išreikšti savo mintis laisvai.

Draugas K. Giedris buvo mum gerai žinomas, teko daug kartų draugiškai pasikalbėti. Jis paskutinius žodžius sakė: "Mirties nebijau, drąsiai žengiu po kardu, tik tiek gaila, kad tiek mažai nuveikiau dėl darbo žmonijos."

Taipgi galia, kad draugas V. Kapsukas negalėjo sulaukti laisvos Lietuvos, kuriai jis tiek daug vargo padėjo, kad ta kova būtų laimėta.

Nors mūs draugus kankino visokiais būdais ir manė, kad dar galės savo šiltas vieteles palaikyti kokį metą kitą ilgai. Bet pasirodo, kad dar progreso negali niekas sustabdyti. Juo kapitalistai dūka smarkiau, tuo progresas žengia sparčiau pirmyn.

Kurie kankino mūsų draugus, tie šandien turėjo išbėgti pas savo brolius hitlerininkus. Ponas Smetona šandien jau pas Hitlerį, taipgi ir jo visą štabas. Jie nebegali su grįžti į Lietuvą. O gal Smetona atvažiuos į Ameriką, kaip karo pabėgėlis?

Nuliūdę tautininkai (smetonininkai) šaukia per savo spaudą: "Šiųskim protestus, kad mes nepripažįstam naujos Lietuvos valdžios!"

Bet jų rezolucijos tiek reikš, kiek lašas vandens į jūras.

Nuliūdę kunigai, kad už-

trūko jiems melžiama karvutė! Šiandien turės užsidirbti sau duoną, nes Sovietų obalis, "jeigu kas nedirba, tas ir nevalgo."

As negaliu užmiršti, kaip keletas metų tam atgal Sovietų Sąjunga apsimainė kaliniais, būtent 14 kunigų išmėnė su Lietuvos valdžia ant politinių kalinių. Smetonininkų ir katalikų laikraščiai buvo pilni prirašyti, kad iš Sovietų Sąjungos sugrįžo 14 mūšelninkų. Sako, "sudžiūvę, rankos pūslėtos". Tai gera pamoka tokiems dykduoniams. Tegul žino, ką reikšia darbininkas, ką reikšia darbininko rankos.

Verkia vyskupai, verkia vienuolynai, verkia davatkėlės, bet į jų verkimą darbo žmonės žiūri su panieka. Ka-

da darbininkai juos maitino, nešė ant savo sprando, tai jie juokėsi iš jų. Jie sakydavo, kad tie skurdžiai daugiau nieko nežino, kaip tik nešt tą naštą.

Bet šandien tą našta nusiunko nuo jų vargšų pečių. Nors Lietuvos žmonių priešų laikraščiai drabsto visokius purvus ant Sovietų Sąjungos ir naujosios Lietuvos valdžios, bet tas nieko nereiškia, nes kapitalistų spauda visokiais būdais bjaurino per pereinamąjį 23 metus Sovietų Sąjungą, tačiau tas nieko negelbėjo.

As esu labai dėkingas Sovietų Sąjungai, kad padėjo išgelbėti Lietuvą iš po jų jungo. Šiandien Lietuva jau panaikino ir tą žodį "ponas", kuris buvo visų buržujų gerbiamas. O dabar visi vadina draugais ir draugėmis.

Spaudžiū jums, laisvos Lietuvos Draugai ir Draugės, dėšinė! Visa galia dėl jūsų!

Senas Grinorius.

Kaip Gali Amerika Atsidurti Kare

Jungtinės Valstijos oficialiai yra neutrališkos, "nesikiša" į Anglijos iš vienos pusės ir Vokietijos-Italijos iš kitos — karą. Bet praktikoje Jungt. Valstijos atsaukė atstovą iš Vokietijos, o visomis jėgomis palaiko Angliją—siūnia jai ginklus, amuniciją, reikmenis.

Sovietų Sąjungos komisari pirmininkas ir užsienio komisaras V. Molotovas pareiškė, kad karas nemažės, kad jo galio nesimato, kad jis dar daugiau didės, tarpe imperialistinių valstybių. Gi Sovietų Sąjunga laikysis griežto neutraliteto, nesikišimo politikos į tą karą. Kad jokios Anglijos ir jos šalininkų intrigos negalės įvesti Sovietų Sąjungą į karą su Vokietija, kad po visų Anglijos priešsovietinių žygių negerėja Sovietų Sąjungos ir Anglijos santikiai.

Kapitalistiniame pasaulyje oficialiai yra dar dvi stambios valstybės, kurios laikomos "neutrališkomis", tai Jungtinės Valstijos, nepaisant jų pagalbos Anglijai, ir Japonija, nepaisant, kad ji jau ketvirtį metų veda karą prieš Kiniją. Yra dar daug valstybių Pietų ir Centralinėje Amerikoje, kurios mažesnės karinės svarbos Europoje, bet jos neturi pirmos karinės reikšmės.

Imperialistinis karas labai greitai gali įtraukti Japoniją ir Jungt. Valstijas į karą, o tada savaimi bus įstumta ir visa eilė mažesnių šalių. Paimkime tik tokius faktus: Japonijos imperialistai tiksliai blokina santykius su Anglija, o Anglija bando priešintis Japonijai. Ir štai, jeigu tik karas prasideda tarpe dviejų senų "draugių"—Anglijos ir Japonijos, tai aišku, kad Jungt. Valstijų, kurių ir taip, blogi santikiai su Japonija, tada jie

dar daugiau pablogės. Japonija jau ir dabar grąšina Amerikai už draudimą tam tikrų reikmenų nepaileisti iš Amerikos. Ji grąšina nepaileisti į Ameriką gumą, kurį parsiveža iš buvusios Holandijos Rytų Indijos kolonijų, kurios dabar paliktos "Dievo valiai".

Japonija veržiasi prie Rytų Indijos, nes ten yra milžiniški plotai, apie 70,000,000 gyvenotojų, neišpasakytai gamtiniai turtais, kaip tai gumos, kavos, arbatos, tabako, cukraus, žiūbalo, anglies, visokių vaisių, iškasamų turtų.

Kas gi galėtų nuo Japonijos apginti Rytų Indiją? Pačios Holandijos ten esamos jėgos silpnutės ir menkutės. Anglija "saugojo" tas kolonijas už jai suteiktas prekybos vietas. Bet dabar Anglija pati užimta karu su Vokietija. Lieka tik viena jėga—Jungtinės Valstijos. Jos turi laivyną, jos turi jūrą, jos ten daug perka sau reikalingų žaliavų. Veik iš ten visas gumas pareina į Jungtines Valstijas.

Tik pagalvokite, kas Amerikoje atsitiktų, kuri turi tiek daug automobilių, kurioje gumas daugiau reikalingas, kaip bent kokioje kitoje šalyje, jeigu Japonija paimtų tas salas? Amerikos valdžia Rooseveltas ir Hull lūpomis jau kelis kartus sakė, kad jokiam atsitikime neleis Japonijai užimti Rytų-Indiją. Bet gi, Japonija ankščiau ar vėliau sieks savo planus praveisti, nes jai reikalingas ne vien gumas, bet labiausiai žiūbalas, kurio ten yra daug ir kiti turtai. Ar ji nepasinaudos ta proga, kada Amerika nusilpnės beremdamas Angliją? Ar tas neatves mus su Japonija prie karo?

Kitas dalykas, tai Pietinė ir

Centralinė Amerika. Jungtinės Valstijos apsiėmė jas apsaugoti nuo Vokietijos ir Italijos agresorių. Bet Italijos ir Vokietijos fašistai nesnaudžia. Jie gali lengvai vienoj ar keliuose respublikose išprovokuoti sukilimą. Uždegti naminių karą, padaryti taip, kaip 1936 metais Ispanijoje. Tada ten siųsti savo jėgas ir tas įvėlytų Jungtines Valstijas karan.

Trečias dalykas, tai Jungt. Valstijų piliečiai Europoje. Ten ir dabar yra nemažai turčių, visokių asmenų, kurie karo sąlygoje nori pralobti. Jie kartais nuo karto šaukiasi "pagelbos". Jų reikalais siuntinėjami Amerikos karo ir prekybos laivai. Tie laivai gali būti nuskaudinti. Tie įvykiai gal mus įvesti karan. Na, ir yra daug, daug kitų dalykų, kurie pasta-

to mūsų šalies taiką į karo pavojų. Štai kodėl Amerikos liaudies taikos reikalai nėra saugūs. Štai kodėl Amerikos liaudies šaukia Chicagoje didžiulį kongresą kovai prieš karą, kovai už išlaikymą mūsų šalies taiką. Visos organizacijos turėtų ten dalyvauti.

D. M. Š.

Pittsburgh, Pa.

Rugpjūčio 16 dieną yra šaukiama Pittsburgho ir apylinkės nepaprasta konferencija Gynimui Konstitucinių Teisų. Konferencija įvyks Carnegie Music Hall salėje. Konferencijos šaukimo komiteto pirmininkas Richard H. Lawry praneša, kad pakvietimai esą išsiuntinėti tūkstančiais su visum įvairių organizacijų, draugijų, klubų ir unių. Tikimasi skaitlingų delegacijų.

Konferencijos šaukimo komiteto sudaro, apart kitų, šios žymios ir gerai visoj Pittsburgho apylinkėje žinomos ypatos: Arnold miesto tarybos narys Ted Settlemyer; iš East Pittsburgh Michel Fitzpatrick; iš Turtle Creek Dr. R. M. Patterson; iš Duquesne Fletcher Williamson; iš McKeesport Joseph Baron; iš New Kensington Adeline DuPont; iš Pittsburgho John McDonough.

Man atrodo, kad šioj svarbioje konferencijoje visos lietuviškos organizacijos ir draugijos turėtų turėti delegatus. Dar laiko yra juos išrinkti ir pasiųsti.

Rep.

Užsakykite "Laisvę" į Lietuvą

Lietuvos žmonės labai mėgo skaityti "Laisvę" bet Smetonos valdžia "Laisvės" neįsileidavo. Dabartinė valdžia sukuršino cenzūros retėžius ir "Laisvę" jau eina į Lietuvą. Užrašykite ją savo draugams ir giminėms. "Laisvės" kaina į Lietuvą \$8.00 metams, \$4.00 pusei metų. Antrašą, kam užrašote, prašome rašyti sekamai:

Vardas
Paštas
Gatvė ar kaimas
Apskritis

Prašome aiškiai įrašyti antrašą į čia paduotą blankutę ir prisijusti kartu su mokestim "Laisvės" Administracijai, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Minersville-Shenandoah

Piknikas su Programa Dienraščio "Laisvės" Naudai

Rengia ALDLD 9-tas Apskritis

Ivyks 18 dieną Rugp.-August

Bus labai gražioje vietoje

MAR LIN PARK

MINERSVILLE, PA.

Bus puiki muzikalė programa; skanių valgių, gėrimų.

Youngstown, Ohio

Rugpjūčio 18 dieną čionai yra ruošiamas didelis piknikas miškuose Berkley Woods už Albert Street. Tai bus K. P. piknikas. Piknike bus rodomi krutami paveikslai, bus sporto lošimai, šokiai ir daugybė kitų žaislų ir pasilinksminimų. Apart to, visai dovanai kas nors iš publikos gaus \$18.50 vertės vyrišką siūtą ir \$15 vertės "electrical roaster." Prakalbą pasakys iš Clevelando Arnold Johnson, komunistų kandidatas į valstijos gubernatorių.

Sally Winters.

Chicago, Ill.

Skaudi Nelaimę Nutiko Draugus

Percitą subatą Lietuvų Tautiškos Kapinės palaidotas Stasys Dargužis, sūnus J. Dargužio. O penktos savaitės tam atgal palaidota Josephine Kasey, duklė J. Dargužių. Tėvams tai labai skaudi nelaimė, kurią taip sunku pergyventi.

Stasys tragiškai žuvo, kuomet jo automobilis, grįždamas iš Minnesotos į Woodruff, Wis., pateko po traukiniu. Stasys gyveno Woodruff, kur turėjo turistų kempę. Jis buvo žemotais ir paliko du sūnus ir

DIDŽIAUSIOJ IŠKILMEJ KAUNO ISTORIJOJ DALYVAVO 120,000

(Tasa nuo 1-mo pusl.)

visas pastangas, idant Lietuva užimtų garbingą vietą tarp Sovietų Socialistinių Respublikų.

Visoj Lietuvoj banguoja didis žmonių entuziazmas ir dėkingumas Sovietų Sąjungai.

Paskilbusią Knygą

PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS

Dar galite pas mane gaut

Tai turininga D-ro Robinsono knyga apie svarbiausius lyties veiksmius ir lytinę higieną.

Kaina buvo \$2.00; dabar parduodu už \$1.00

Reikalavimus adresuokite:

J. BARKUS

46 Ten Eyck St.,

Brooklyn, N. Y.

Rep.

moterį Anną.

Laidotuvėse dalyvavo labai daug žmonių. Tėvams didelė garbė, kad sūnų palaidojo ant tautiškų kapinių.

J. Dargužis užlaiko hotelį Lietuva, po numeriu 1606 So. Halsted St. Jis yra plačiai žinomas biznierių.

Rep.

PRANESIMAI IS KITUR

ELIZABETH, N. J.

Lietuvių Darbininkų Progresyvių Klubas susirinkimas įvyks trečiadienį, rugp. 7 d., 8 v. v., 408 Court St. Prašome narių dalyvauti susirinkime ir naujų atsivesti.

(184-185)

Gaukite "Laisvę" naujų skaitytojų.

VARPO KEPTUVĖ

36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 · Brooklyn, N. Y. Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniaus

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, želių kviečių, želių rugių, senviam duona, balta duona, Calch ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Stūnčiame duoną per pašta 1 kitus mėsus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informaciją apie svorį ir kainas.

VARPAS BAKERY 36-40 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

ISIGYKITE DABAR

Žemiau parodyta tik keli iš mūsų didelio sandėlio šios rūšies daiktų.

YOUR OLD WATCH is worth money!

TRADE IT IN FOR A 17 JEWEL BULOVA

ELIZABETH 17 Jewels \$24.75

COMMODORE 17 Jewels \$29.75

Visokiasių Rūšių ZIEDAI

nuo \$1.50 augštin Daimantai

Melsvi-balti ir perfekto

Daugybė kitų daiktų ir daiktelių sau reikalingų rasite mūsų didelėje krautuvėje. Užeikite pamatyti.

ROBERT LIPTON

JEWELER

Isteigta 1892

701 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Tarpe

Graham & Manhattan Aves.

Tel. Stagg 2-2173

Priminkite šį skelbimą ir gausite nuolaidą

KAIP PALAIKYT SVEIKATĄ

— VYRAI IR MOTERYS —

Kraujo, Odos ir Nervų Ligos, Abelsas Silpnumas, Chroniški Skauduliai, Skilvio ir Mėsazarnės ligos, Chroniški Reumatiniai Nesveikimai, Nosies, Gerklės ir Plaučių Ligos, Inkstų, Pūslės Nesveikimai ir kitos Chroniškos Ligos Vyrų ir Moterų sekmingai gydoma. Kreipkitės į Dr. Zins su Pasitikėjimu. Atskiri pasitarimų kambariai Vyrams ir Moterims

Laboratorija, Kraujo ir Šlapimo Tyrimai, X-Rays

ISTYRIMAI DOVANAI

DR. L. ZINS

110 East 16th St., N. Y.

(Virš 28 m. Privatinės ir Ligoninės Praktikos)

Tarp Union Sq. ir Irving Pl.

VALANDOS: 9 A. M.-8 P. M.; Sek-

madieniais: 9 A. M.-2 P. M.

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Lietuvių Kuopa Sukėlė Virš du Šimtu Dol.

Lietuvių Komunistų 5-ta kuopa, kaip man aiškino jos vajeus vedėjas, šiemet pasizadėjusi sukelti \$400, kad prisidėtų prie didžiojo visos šalies pažangiųjų darbo išrinkt šalies kongresan kuodaugausia kovingų taikos, demokratijos, ateivių teisių ir abelnai liaudies gerovės gynėjų, taipgi gaut juo daugiau balsų už darbo žmonių vyriausios kandidatų—Browderį ir Fordą.

—Graži suma pinigų ir gražios apšviotos paskleis, bet ar suksite ją?—paklausia. Šypsodamasis, vedėjas išsitraukė iš kišenius knygele ir ant jos šubraižęs keleta setų numerių pasakė — žiūrėk, \$222, dar ir su centais, ir tai atlikta bėgiu pirmų šešių savaitių, likosi sukelt mažiau pusių.

—Yra pasiryžusių darbuotojų ir aukautojų—dadjė jo jis vėl, smagiu tonu. Žinai, patys partijiečiai daugelis iš karto sudėjo po dienos-uzdarbį ir po daugiau, kiti jau išsiskyrė ar baigia išsiskirti savitais išmokėsiais, treti aukojo sulyg išgalės. O mūsų simpatikai irgi neatsilikia. Tūli iš karto yra dave irgi stambiomis sumomis. Kiti, mažiau išgalintieji, tada davę doleri, kitą kart vėl kiek: dar kiti vienam rinkėjų davę kvoterį, kitam, trečiam, o kaip parokuoji viską vieną vietoj, tai ir surandi, kad tūli ir smulkiomis aukomis jau yra sumokėję po gražia auka. Bet, mat, arti dvišimtinės visgi trūksta, tad turėsime ir dar ir dar prašyti. Žinote, Morganu bankieriū neturim, kurių pinigai pakilo dėl karo, tie mūsų šimtai doleriū turės ateit centais ir kvoteriais iš tu, kurie moka taksus ir mažiau beuždirba dėl karo, bet gali pralaimėti viską—ir gvvastis—ir kare, jei Amerika ištrauktu, ir kurie dėlto pasižavė su mumis svikiu kovoti, kad Amerika nebūtų įtraukta karan.

Matote, kame sekretas mūsų pasisekimo sukelti pirmą pusę kvotos ir, tikiu išpildymo visos kvotos rekordiniu laiku. Žmonės žino, kad mūsų partija energingiau už hile kokia kita organizacija veikia išsaugot mūsų šali nuo karo.

Lietuviai komunistai Brooklynne, kaip pasakoja man tas pats veikėjas, jau turi dvi kuopas, bet kvotos išpildymo, tainoi kitais svarbiais darbais juodvi dirbančios išvien. Be to, val arti mūsų lietuvii komunistu tehenriklaus tarnautinėse kom. kuonose, veikiančiose savo susieduose, tačiau jie irgi aukas daugiausia renka lietuviuose. Tad bendra lietuviuose sudėta parama laikai ir progresui bus daug didesnė, negu lietuviskųjų kuopų skaitlinės rodo.

L. K. N.

Kokia Ta Kunigo Balkūno "Revoliucija?"

Jau buvo minėta, kad liepos 30-tą įvykusiame susirinkime Klasčiaus salėj, suauktame lietuviškų trockistų, socialistų, smetonininkų ir kunigų laikraščiu, kunigas Balkūnas šaukė į abiejų kumsciu "revoliuciją". Kokia ta jo revoliucija? Prieš ką? Keno naudai? Šį pirmadienį, rugpjūčio 12-tos vakarą įvyksiančiame eiliniame lietuvių apšviotos—diskusijų vakare, 419 Lorimer St., įžanginė kalboj R. Mizara plačiai nušvies, kokia ta kleboniška revoliucija, kadaangi jis pats dalyvavo prakalbo-

Tarpt. Darb. Apsigynimas Užsipelno Visų Paramos

Tarpt. Darb. Apsigynimo lietuvių 17-tos kuopos susirinkimas įvyks sykiu su Liet. Literatūros Draugijos 1-mos kuopos susirinkimu šį ketvirtadienį, rugpjūčio 8 d., 7:30 v. vak., "Laisvės" svetainėj. Draugai ir draugės, kurie prigulite, o jau užvilktos duoklės, malonėkite užsimokėti pas K. Levana, TDA 17 kuopos finansų sekretoriū.

TDA yra nusistatęs kovoti už palaikymą taikos Amerikoje ir atsteigimą taikos visame pasaulyje. Kongresmanas Vito Marcantonio, TDA pirmininkas, kovoja už taiką ir visados kongrese balsuoja prieš Roosevelto tempimą Amerikos į karą, taip pat prieš ateivių registravimą ir pirštų antspaudų ėmimą, kadangi toks Roosevelto administracijos sumanymas reikštų pasielgimą su 3,500,000 nepiliečių ateivių Amerikoje kaip su kriminalistais.

Daviniai rodo, kad tarp ty ateivių yra išgyvenusių po 30-40 metų Amerikoje. Tūli iš jų nemoka angliu kalbos ir dėlto negalėjo tapti šios šalies piliečiais. Pirmiau tos mados ir nebuvo, kad būtinai tapti Amerikos piliečiu. Nekuriu ateivių buvo norai pagyventi Amerikoje, užsidirbti biski pinigų ir grįžti į savo šalį, iš kurios buvo atkeliavę. O tas didelis pasaulinis karas permainė žmonių nusistatymus ir mintis. Po pasaulinio karo buvo labai sunku tapti Amerikos piliečiu. Vienu apskunkinimu buvo federalės valdžios pagamint be galo daug įvairių klausimų, kuriems atsakyt reikėjo gero specialisto, kad išmoktu visa ta litaniija, o dar prie to reikėjo nuo \$25 iki \$50 vietomis ir daugiau.

Tarpt. Darb. Apsigynimas prieš ateivių registravimą yra paskelbęs kovą ir įnai didėja: prie jos šaukia prisidėti ir mus visus. Demokratijos ir lygių teisių šalininkus.

A. Mureika.

Kviečiame Pasivažinėti Laivu Hudson Upėje

LDS Jaunimo Kuopų Taryba rengia naktinę ekskursiją laivu Ossining. Tai ne vien tik pasivažinėjimas laivu, bet sykiu ir šokiai — bus gera orkestra šokiai ant antro denio. Ant pirmo denio bus alaus, sodės ir visokių valgių, o ant trečio denio galėsite pakvėpuot tyru oru ir gėrėtis New Yorko miesto grožiu nakties laiku. Laivas išplauks lygiai 7:30 val. vakaro nuo No. 1, ties Battery Place gatvės, New Yorko mieste ir sugrįš apie dyvliktą prie tos pačios prieklauskos.

Ekskursija įvyks subotą, rugpjūčio 24 d., o laivakortės (tikėtai) parsiduoda po \$1. Juos galima gauti pas LDS narius ir "Laisvės" ofise. Tad nepamirškite užsirezervuoti rugpjūčio 24 d. šiai pramogai, o mes užtikriname, kad linksmiai praleisite vakarą.

Jaunimo Taryba.

Lankėsi "Laisvėje"

Pereitą pirmadienį lankėsi Birutė Fultoniūtė, važinėjusi po rytines, taipgi vidur-pietines ir vidur-vakarines valstijas su keliaujamų darbu.

Taipgi lankėsi Juozas Sakalauskas, darbuojantis ilgą laiką su LDS jaunimu vakarinėje Pensylvanijoje ir Ohio.

Serga

J. Weiss, žinomas darbuotojas, gal įkyriū karščių pasekmę ar šiaip dėlko, pereitą savaitę susirgęs.

Pirmadienį sakė jaučiąs biski gerėliau. Apgailestavo "Laisvės" ekskursiją šiemet praleidęs lovoj.

Marė Laukaitienė, So. 4th St. gyventoja, vis dar sirgini: ja; pastaruoju laikotarpiu išvežta pas dukterį, gyvenančią toliau miesto centro, kad gaut patogesnę aplinkumą ir dukters priežiūrą.

Siuveja Persikėlė

O žurauskienė, turėjusi šaputę 409 Lorimer St. dabar siuvėjos darbus atlieka savo apartamente, 428 So. 5th St. Turėtoji šaputę jai pagelbėdavo dukterė Ona, kuriai dabar išteklėjus, dėl padaugėjusių šeimininkės pareigų negalėjant tiek daug šapoj priegelti, pasidarė perdaug darbo vienai viską vesti. Naujoji vietoj taip nat užlaiko pasirinkimą medžiagų suknelėms, kaip ir pirmiau.

Rep.

REIKALAVIMAI

Reikalavimai darbininkų prie Sheep Casing Selecting (avių žarnų išskirimo). Prašome tikrai patyrusias atsisaukti. Fellerman & Newman, 324 Avenue A, 20th St., New York City, N. Y. (185-186)

Reikalingas gerai patyręs darbininkas prie duonos išvažinėmo po Brooklyną ir Jersey City. Būti gerai, kad mokėtų žydiškai, rusiškai, lietuviškai ir kitom kalbom kalbėti. Prašome atsisaukti pas A. Žiugždą, 182-186 Van Buren St., Newark, N. J. (184-186)

SUSIRINKIMAI

MASPEH, N. Y. ALDLD 138 kp. susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 8 d., 8 v. v. Zabieliskio svetainėj. Kviečiame narius dalyvauti. — Sekr. (185-186)

BROOKLYN, N. Y. LDS 1 kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 8, 7:30 v. vakaro, "Laisvės" svetainėj. Draugai ir draugai malonėkite dalyvauti šiame labai svarbiame draugijos susirinkime. Atsiveskite ir naujų narių įrašyti į LDS organizaciją. Pa-darykime šį susirinkimą sėkmingu todėl, kad pereitas neįvyko iš priešasties lietaus. — 1 kp. Org. (184-186)

AMERIKONISKA SPAUDA APIE LIETUVĄ

Iš angliškų laikraščių greičiausių, teisingiausių ir daugiausia žinių, taipgi paveikslų iš Lietuvos paduoda angliškąs darbininkų dienraštis "Daily Worker". Kas skaito angliškai, patartina įsigyti. Brooklynne ir kituose didmiesčiuose taip pat gaunamas ant visų žymesnių standų.

Skaitytojas.

L. M. S. C. K-to Dėmėsiui

LMS CK posėdis įvyks ateinantį sekmadienį, rugpj. 11 d., 10 val. ryte. Vieta—"L." patalpoje.

Šis posėdis bus paskutinis prieš LMS suvažiavimą, todėl turime daug svarbių dalykų aptarti. Visas C. Komiteto sąstatais privalo dalyvauti būtinai. Po posėdžio, bus nuimtas viso C. K-to atvaizdas.

P. Balsys, pirm.

Protestai Prieš Draftą

Tarpe šimtų protestų prieš verstina ėmimą kariuomenėn, skelbiamų per taikos ir liaudies teisių šalininkų organizacijas po visa plačią šalį, daugelis New Yorko organizacijų irgi pasisako prieš verstina kareiviavimą.

Pirmadienį spaudoi paskelbta protestai: Brooklynno Metalistų, Elektristų, Radio ir Mašinų Darbininkų Lokalo 1225, New Yorko Valstijos Jaunu Kom. Lygos, Yonkerso jaunimo organizacijų, Am. Darbo Partijos per pirmininką Connolly. New Yorko Universiteto studentų mitingo, Queens Workers Alliance ir kitų.

Tarsis dėl Sutarties

AF of L malioriai organizuoti 9-ton Tarvbon, rugpjūčio 8-tą pradės derybas su firmomis dėl naujos sutarties, kuri padengs Manhattan, Bronx ir Staten Island maliorius. Sutartis baigiasi rugsėjo 2-ra.

DR. J. J. KASKIAUČIUS

Telefonas: Humboldt 2-7964
530 SUMMER AVENUE
ARTI Chester Avenue
NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais

Clement Vokietaitis

LIETUVIS ADVOKATAS

50 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3622

168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

LeVANDA

FUNERAL PARLORS

Incorporated

J. LeVANDA—E. LeVANDA

Tėvas ir Sūnus Levandauskai

UNDERTAKERS

337 UNION AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 2-0788

NIGHT—Havemeyer 8-1188

BAR ir GRILL

LIETUVIŲ RESTAURANAS

Idomiai įpuosta lietuviška aludė

ant Grand Street

Rhinegold extra Dry Alus.

Didelis pasirinkimas visokių

Vynų ir Degtinės

Turime ir kambarių pernaktot

arba savaitinai išrandavot

JOSEPH ZEIDAT

Savininkas

411 Grand St. Brooklyn

CHARLES' BARBER SHOP

UP-TO-DATE
K. DEGUTIS, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
Brooklyn, N. Y.
Gera Patyrė Barberial

F. W. SHALINS

(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves

\$150

Koplyčias suteikiame nemokamai visose dalyse miesto

Tel. Virginia 7-4499

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja ant visokių kapinių; parsamdo autobusius ir karetas veselijom, krikštynom, kitkam.
231 BEDFORD AVE.,
BROOKLYN, N. Y.
Telephone: Evergreen 8-9770

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalavimai esant ir padidinu tokiu dydžio, kokio pagaudajama. Taipogi atmaliauju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES

512 Marion St., Brooklyn

Kamp. Broadway ir Stone Ave.,

tuvių, kitokių grupių ir pavienių

stočių BMT Line

Tel.: Glenmore 5-6191

Lietuvių Rakandų Krautuvė

Parduodame įvairius rakandus labai nužemintomis kainomis. Pasirinkimas didelis.

Bedroom and Parlor Sets, Studio Couches, Kitchen

Sets, Dinette Sets, Matrasai ir Springsai

GRAND CHAIR CORPORATION

LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBĖJAI

ANT. PETRAITIS, Būzno Vedėjas

409 ir 436 Grand St. Tel. EV. 7-8451 Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC Telephone STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS (BILIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai

Lidžėsio valandų krepkplėties pas mus. Patarnavimas bus

užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Mateušas Simonavičius

Gražiai Įrengta Susiėjimams Istaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir šlius. Kada būsite Brooklynne, užeikite susipažinti.

426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.

Biokas nuo Hewes elevatorio stoties Tel. Evergreen 4-8508

Lietuvių Kūro Kompanija

IDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS

I JOSŲ SENĄ AR NAUJĄ SILDYTUVĄ

(Steam Boiler)

Mūsų inžinieriai išmieriūs jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai suteikiame aprokas mus be jokio mokesčio.

TRU-EMBER FUEL CO., INC.

485 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Telefonas Evergreen 7-1661

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA

417 Lorimer St. — Brooklyn — "Laisvės" Name

GERIAUSIOS ROŠIES VALGIAI

Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Pulkūs, lietuviško

namų darbo, kilbasal ir kepta paršiena; gaudaporiškai

nuvirti kopūstai ir bārščai.

ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VĖLAI VAKARO

Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas plėniskų valgių

ir daržovių—virtų ir žalių.

Šv. Jurgio Draugijos 63-čias Metinis

PIKNIKAS

Įvyks šį sekmadienį

RUGPJŪČIO 11 AUGUST

Bus gerai žinomoje vietoje.

DEXTER PARK

75th St. ir Jamaica Ave., Woodhaven, L. I., N. Y.

Navicko orkestra grieš amerikoniškus kavalkus šokiam, o Kaizos orkestra grieš lietuviškus kavalkus.

Pradžia 2:30 po pietų; Įžanga 40c

Gerbiame! Šv. Jurgio draugystės piknikai visada būna labai sėkmingi ir linksmūs. Nes kiekvienas turi progos pasimatyti su senais pažįstamais ir gali įsigyti naujų pažinčių. Todėl kiekvienam yra svarbu dalyvauti Šv. Jurgio Draugystės piknike.

RENGIMO KOMISIJA.